

2018

Suomen Ilmailuliitto ry
LASKUVARJOTOIMIKUNTA

LASKUVARJOTOIMIKUNTA

[LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA]

Tämä dokumentti sisältää koulutuspuolen omavalvontalomakkeen ohjeineen. Kalustopuolen lomake on erillisenä dokumenttina. VERSIO 6.5.2018.

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

SISÄLLYSLUETTELO

ALKUSANAT	8
Historiaa	8
Tilanne nyt (6.5.2018).....	8
Omavalvonnan idea ja ajankohta	9
RAPORTOINTI ja KÄYTTÖOHJEET	9
Raportointi SIL ry:lle (LT:lle)	9
Lomakkeiden täyttöohjeet	9
Kalustolomakkeen erityispiirteet	11
Lisätietoja	11
Lyhenteet.....	11
PERUSTIEDOT.....	12
<i>Kerhon nimi:</i>	12
<i>Omavalvonnan tekopäivämäärä ja osallistujat:</i>	12
<i>Muistiinpanoja, kerhon merkintöjä yms.:</i>	12
1 KOULUTUSILMOITUS	13
1.1 Koulutuspäällikkö	13
1.2 Apulaiskoulutuspäällikkö	13
1.3 Turvallisuuspäällikkö	13
1.4 Kalustopäällikkö.....	13
1.5 Päälentäjä (suositus).....	13
1.6 Kerhon koulutuslajit	13
1.7 Koulutusilmoitus (SIL:in kerholle lähettämä) on	13
1.8 Koulutusilmoitus (SIL:in kerholle lähettämä) näkyvässä kerholla	13
2 KOULUTUSPÄÄLLIKÖN LUETTELO.....	14
2.1 Apulaiskoulutuspäällikön mahdolliset oikeuksien rajoitukset on merkitty.....	14
2.2 Lista hyväksytyistä kouluttajista	14
2.2.1 Hyppymestarien/VPK kelpoisuuksien valvonta	14
2.2.2 Hyppymestarien/VPK on tehtävä koe	14
2.3 Lista hyväksytyistä apukouluttajista	15
2.3.1 Apukouluttajien oikeudet eroteltu	15
2.4 Oppilaskalustoluettelo.....	15
2.5 Koulutuspaikkaluettelo (oppilashyppy).....	15
2.6 Koulutuspäällikön luettelo nähtävillä.....	15

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

2.7 Koulutusorganisaation vastuuhenkilöiden (KP, TP, KAP sekä mahdolliset AKP ja päälentäjä) suostumukset ja niiden arkistointi	16
3 TURVALLISUUSPÄÄLLIKÖN TEHTÄVÄT	17
3.1 Valtakunnalliset hyppyturvallisuuteen liittyvät ohjeet saatavilla	17
3.2 Kerho-, hyppykone- ja hyppypaikkakohtaiset ohjeet, määräykset ja tiedotteet saatavilla	17
3.2.1 Hyppääjiä koskevat NCO-tarkistuslistat	17
3.3 Pelastus-, onnettomuustilanne- ja ensiapuohjeet saatavilla	18
3.4 Turvallisuusilmoituslomake täytetään vain nettilomakkeella	18
3.4.1 Täytetyt turvallisuusilmoitukset analysoidaan ja tiedolla vaikutetaan kerhon turvallisuuskulttuuriin esim. turvallisuuspäivänä	18
3.5 Turvallisuuspäällikön oikeudet ja velvollisuuden on organisaation annettu kirjallisen ohjeen muodossa	19
3.6 Turvallisuusryhmä on muodostettu (suositus)	19
4 KOULUTUSKIRJANPITO	20
4.1 Terveystilavakuutuksien (TTV) tarkastusmerkinnät	20
4.2 Lääkärintodistuksien tarkastusmerkinnät	20
4.3 Holhoojan suostumukset	20
4.4 Alkeiskurssin oppituntikirjanpito	21
4.4.1 Käytetyt tuntimäärät merkitty	21
4.4.2 Koulutusaiheet merkitty	21
4.4.3 Valvoneen HM:n varmennukset	21
4.4.4 VV- ja UH- sekä kaatumistaidonnäytteiden kuittaukset	21
4.4.5 Koulutusta vähintään 2 päivänä	21
4.5 Koulutuskortit	21
4.6 Alkeiskurssin oppituntikirjanpito ja Koulutuskortit arkistoitu	21
4.7 Kokeiden tarkastus ja säilytys	21
4.7.1 vähintään 70 % oikein, kuittausmerkinnät ja VV:n käyttöä koskeva vastaus	21
4.7.2 koesuoritukset voimassa yhden vuoden suorituspäivästä	21
4.7.3 säilytettävä 2 vuotta	21
4.8 Vakuutusturva ilmoitettu kirjallisesti	22
4.8.1 Jos ei vakuutuksia, hyppytoiminnassa sattuvia vahinkoja korvaavaa vakuutusta on suositeltava kirjallisesti	22
4.9 Kerhon jäseneksi ”hakeminen” liittymislomakkeessa tehty selväksi	22
4.9.1 SIL ry:n jäseneksi ”hakeminen” liittymislomakkeessa tehty selväksi, jos kerho liittää kurssilaiset automaattisesti	22
4.10 Tandemhyppykurssille ilmoittautumiset (lomake)	23

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

4.10.1 Holhoojan suostumukset.....	23
4.11 Tandemoppilaan TTV.....	23
4.12 Tandemoppilaalle jaettava ohje	23
4.13 Tandemoppilaan vakuutusturva.....	24
4.14 Tandemoppilaiden liittäminen kerhon jäseniksi	24
4.15 Tandemhyppymestarikertauskuulustelu.....	24
4.16 Tandemvarjon pakkauskirjanpito	24
4.16.1 Tandemvarjon 25 hypyn tarkastus	24
4.17 Kerhon lomakkeet ilman hetu:n loppuosaa	25
4.18 ”Koneessa ei turvavöitä” ilmoitettu	25
4.19 Kirjanpidon yms. henkilötietoja sisältävän materiaalin säilytys lukitussa paikassa	25
4.20 Uusimmassa Turvallisuustiedotteessa tai muuten määrätyt koulutus- ja turvallisuusasiat	26
5 KOULUTUSPAIKAT JA OPETUSVÄLINEET.....	27
5.1 Teoriakoulutuspaikat ja -välineistö	27
5.1.1 Määräykset ja ohjeet oppilaiden luettavissa.....	27
5.1.2 Kalvosarja viimeisin versio tai vastaava.....	27
5.1.3 SIL ry:n tiedotteet (TT) esillä.....	27
5.1.4 E-taulu tai vastaava	27
5.2 Oppilaille jaettava materiaali	28
5.2.1 Oppilaille jaettavat oppaat ovat viimeisintä versiota.....	28
5.2.2 Hei hyppykurssilainen -esite jaettu	28
5.2.3 Hyppypäiväkirja	28
5.3 Harjoitusvälineet ja paikat.....	28
5.3.1 Oppilaat harjoittelevat koukkupuukon käyttöä	28
5.3.2 Konemalli lentokonetta vastaava (esim. ovimalli).....	28
5.3.3 UH-harjoituspaikka toimiva	29
6 Koulutuskäytössä olevat hyppypaikat	30
6.1 Maalialue sopiva oppilastoimintaan.....	30
6.2 Tuulipussi	30
7 MUITA JA YLEISIÄ ASIOTA.....	31
7.1 EA-välineistö	31
7.2 Varjojen ja asiakirjojen tarkistus ja jäseniltä ja vierailijoilta.....	31
7.3 Järjestetäänkö kerhossa onnettomuustilannekoulutusta?	31
7.4 Tehdäänkö kerhossa puhallustestejä?	31
7.5 Onko toimintaa leiriolosuhteissa mietitty ja ohjeistettu?.....	32

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

7.6 Puukko tai vastaava väline koneessa kiinnijääneen hyppääjän irrottamiseen; sijainti (ohjaajan ja hyppääjien saatavissa), kiinnitys ja kunto	32
8 Lentokone ja Hyppylento-ohje	33
8.1 Hyppylentoturvallisuusasiat mietitty ja otettu huomioon	33
8.2 Hyppylento-ohje	33
8.3 NCO riskianalyysi ja riskirekisteri.....	33
8.4 NCO-tarkistuslistat.....	33
OHJEISTUS (selitykset, viitteet ja linkitykset)	34
1 KOULUTUSILMOITUS	34
1.1 Koulutuspäällikkö	34
1.2 Apulaiskoulutuspäällikkö	34
1.3 Turvallisuuspäällikkö	34
1.4 Kalustopäällikkö.....	34
1.5 Päälentäjä (suositus).....	34
1.6 Kerhon koulutuslajit	34
1.7 Koulutusilmoitus (SIL:in kerholle lähettämä)	34
1.8 Koulutusilmoitus (SIL:in kerholle lähettämä)	34
2 KOULUTUSPÄÄLLIKÖN LUETTELO.....	37
2.1 Apulaiskoulutuspäällikön mahdolliset oikeuksien rajoitukset on merkitty.....	37
2.2 Lista hyväksytyistä kouluttajista	37
2.2.1 Hyppymestarien/VPK kelpoisuuksien valvonta	37
2.2.2 Hyppymestarien/VPK on tehtävä koe	37
2.3 Lista hyväksytyistä apukouluttajista	38
2.3.1 Apukouluttajien oikeudet eroteltu.....	38
2.4 Oppilaskalustoluettelo.....	38
2.5 Koulutuspaikkaluettelo (oppilashypyt).....	39
2.6 Koulutuspäällikön luettelo nähtävillä	39
2.7 Koulutusorganisaation vastuuhenkilöiden (KP, TP, KAP sekä mahdolliset AKP ja päälentäjä) suostumukset ja niiden arkistointi	40
3 TURVALLISUUSPÄÄLLIKÖN TEHTÄVÄT	41
3.1 Valtakunnalliset hyppyturvallisuuteen liittyvät ohjeet saatavilla	41
3.2 Kerho-, hyppykone- ja hyppypaikkakohtaiset ohjeet, määräykset ja tiedotteet saatavilla	42
3.2.1 Hyppääjiä koskevat NCO-tarkistuslistat	42
3.3 Pelastus-, onnettomuustilanne- ja ensiapuohjeet saatavilla	43
3.4 Turvallisuusilmoituslomake täytetään vain verkkolomakkeella.....	44

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

3.4.1 Täytetyt turvallisuusilmoitukset analysoidaan ja tiedolla vaikutetaan kerhon turvallisuuskulttuuriin esim. turvallisuuspäivänä.....	44
3.5 Turvallisuuspäällikön oikeudet ja velvollisuuden on organisaation annettu kirjallisen ohjeen muodossa	45
3.6 Turvallisuusryhmä on muodostettu (suositus).....	45
4 KOULUTUSKIRJANPITO	46
4.1 Terveydentilavakuutuksien (TTV) tarkastusmerkinnät	46
4.2 Lääkärintodistuksien tarkastusmerkinnät	46
4.3 Holhoojan suostumukset.....	47
4.4 Alkeiskurssin oppituntikirjanpito.....	47
4.4.1 Käytetyt tuntimäärät merkitty.....	47
4.4.2 Koulutusaiheet merkitty.....	47
4.4.3 Valvoneen HM:n varmennukset.....	47
4.4.4 VV- ja UH- sekä kaatumistaidonnäytteiden kuittaukset.....	47
4.4.5 Koulutusta vähintään 2 päivänä	47
4.5 Koulutuskortit.....	47
4.6 Alkeiskurssin oppituntikirjanpito ja Koulutuskortit arkistoitu.....	48
4.7 Kokeiden tarkastus ja säilytys.....	48
4.7.1 vähintään 70 % oikein, kuittausmerkinnät ja VV:n käyttöä koskeva vastaus*.....	48
4.7.2 koesuoritukset voimassa yhden vuoden suorituspäivästä.....	48
4.7.3 säilytettävä 2 vuotta	48
4.8 Vakuutusturva ilmoitettu kirjallisesti	48
4.8.1 Jos ei vakuutuksia, hyppytoiminnassa sattuvia vahinkoja korvaavaa vakuutusta on suositeltava kirjallisesti	48
4.9 Kerhon jäseneksi ”hakeminen” liittymislomakkeessa tehty selväksi	49
4.9.1 SIL ry:n jäseneksi ”hakeminen” liittymislomakkeessa tehty selväksi, jos kerho liittää kurssilaiset automaattisesti.....	49
4.10 Tandemhyppykurssille ilmoittautumiset (lomake).....	50
4.11 Tandemoppilaan TTV.....	50
4.12 Tandemoppilalle jaettava ohje	51
4.13 Tandemoppilaan vakuutusturva.....	51
4.14 Tandemoppilaiden liittäminen kerhon jäseniksi	51
4.15 Tandemhyppymestarikertauskuulustelu.....	51
4.16 Tandemvarjon pakkauskirjanpito	52
4.16.1 Tandemvarjon 25 hypyn tarkastus.....	52
4.17 Kerhon lomakkeet ilman hetu:n loppuosaa	53

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

4.18 ”Koneessa ei turvavöitä” ilmoitettu	53
4.19 Kirjanpidon yms. henkilötietoja sisältävän materiaalin säilytys lukitussa paikassa	53
4.20 Uusimmassa Turvallisuustiedotteessa tai muuten määrätyt koulutusasiat	54
5 KOULUTUSPAIKAT JA OPETUSVÄLINEET	55
5.1 Teoriakoulutuspaikat ja -välineistö	55
5.1.1 Määräykset ja ohjeet oppilaiden luettavissa	55
5.1.2 Kalvosarja viimeisin versio tai vastaava	55
5.1.3 SIL ry:n tiedotteet (TT) esillä	56
5.1.4 E-taulu tai vastaava	56
5.2 Oppilaille jaettava materiaali	56
5.2.1 Oppilaille jaettavat oppaat ovat viimeisintä versiota	56
5.2.2 Hei hyppykurssilainen -esite jaettu	57
5.2.3 Hyppypäiväkirja	57
5.3 Harjoitusvälineet ja paikat	58
5.3.1 Oppilaat harjoittelevat koukkupuukon käyttöä	58
5.3.2 Konemalli lentokonetta vastaava (esim. ovimalli)	58
5.3.3 UH-harjoituspaikka toimiva	58
6 Koulutuskäytössä olevat hyppypaikat	59
6.1 Maalialue sopiva oppilastoimintaan	59
6.2 Tuulipussi	59
7 MUITA JA YLEISIÄ ASIOTA	60
7.1 EA-välineistö	60
7.2 Varjojen ja asiakirjojen tarkistus ja jäseniltä ja vierailijoilta	60
7.3 Järjestetäänkö kerhossa onnettomuustilannekoulutusta?	60
7.4 Tehdäänkö kerhossa puhallustestejä?	60
7.5 Onko toimintaa leiriolosuhteissa mietitty ja ohjeistettu?	60
7.6 Puukko tai vastaava väline koneessa kiinnijääneen hyppääjän irrottamiseen; sijainti (ohjaajan ja hyppääjien saatavissa), kiinnitys ja kunto	60
8 Lentokone ja Hyppylento-ohje	61
8.1 Hyppylentoturvallisuusasiat mietitty ja otettu huomioon	61
8.2 Hyppylento-ohje	64
8.3 NCO riskianalyysi ja riskirekisteri	65
NCO riskirekisteri - malli (xlsx) (pdf) TÄRKEÄ!	65
NCO hypoksia checklist (xlsx)	65
Erytislentotoimintaa koskevat säädökset voimaan 21.4.2017 (LT:n tiivistelmä)	66

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

8.4 NCO-tarkistuslistat.....	66
LIITE 1: Riskien hallinta (<i>Turvallisen toiminnan malli ilmailukerhoille</i>)	67
<i>Kerhokohtaisia erityispiirteitä ja tarkastuskohtia</i>	69
<i>Kerhossa käytössä olevia hyviä käytäntöjä ja tapoja</i>	69
<i>PALAUTE</i>	69

ALKUSANAT

Historiaa

Vuonna 1997 aloitettujen Termiikkitarkastuksien (64 koulutus, 10 kalusto ja 12 yhdistettyä tarkastuskäyntiä; Sopimus harrasteilmailun viranomaisvalvonnan avustamisesta, jonka perusteella Suomen Ilmailuliitto ry (SIL) valvoi koulutuslupaansa kuuluvien laskuvarjokerhojen koulutustoimintaa tarkastamalla kerhot ja järjestämällä kerhoille neuvontaa ja ohjausta sekä valtuutti näihin tehtäviin erikseen nimeämänsä asiantuntijat) jatkoksi ideoitui *Turvallisuusseminaarissa* 1.–2.11.2014 kerhojen omavalvonta. Omavalvonnan tueksi päätettiin kehittää kerhoille käyttöön omavalvontakansio, joka sisältää tarvittavia lomakkeita ja ohjeita omavalvonnan suorittamiseen.

Kuusi kerhoa lupautui toimimaan testikerhoina vuoden 2015 aikana. *Turpaboogeissa* 31.1.2015 testikerhoille jaettiin materiaali paperilla ja sähköisesti (Word ja pdf) muistitikuilla. Kokonaisvastuu sovittiin olevan puheenjohtajalla. Itse kansio oli pilottivaiheessa nimeltään ”*Kerhokäsikirja*”. Tämä lähinnä siksi, että SIL:ssä oli tällaisia kansioita valmiina. Mutta tuo nimi on erittäin osuva ja kertoo hyvin asian perimmäisen luonteen.

Tilannetta tarkasteltiin ja muokattiin *Turvallisuus ja koulutus 2015 -seminaarissa* 1.11.2015. Sovittiin, että lomakkeen täyttäminen tehdään mahdolliseksi nettipohjaisesti. Lisäksi sovittiin, että tämänhetkinen versio (1.11.2015) viedään LT:n nettisivuille. Tavoitteena oli, että *Turpaboogeissa 2016* asia esitellään yleisesti ja otetaan käyttöön kaikissa SIL-kerhoissa; näin myös tapahtui.

Vuoden 2016 aikana oli suunniteltu tehtävän sähköisesti netissä täytettävän versio, jolloin esim. linkit netissä olevaan materiaaliin löytyvät helposti, järjestelmä oli yksinkertainen käyttää sekä tuottaisi automaattisesti raportteja kerholle ja SIL:lle. Sähköinen nettiversion oli kuitenkin vielä *Turpaboogeissa* 14.1.2017 kesken, koska resursseja eikä sopivaa tekijää ei ollut aikaisemmin löytynyt.

LT:n verkkosivuilta löytyivät uudet Word- ja pdf-versiot sekä keväällä 2017 uudistuksien myötä myös runsaasti apumateriaalia (kuten vaikkapa ohjeistusta turvallisuuspäivän pitämiseen). Omavalvontaa on esitelty ja koulutettu jokaisessa LT:n järjestämässä tilaisuudessa viime vuosina. Esim. LT:n verkkosivuilta löytyy Koulutuspäivä 22.4.2017 Oulu -materiaalia:

- [Omavalvonta](#) (tallenne, salasana: oulusa22417)
- [Omavalvonta](#) (pdf).

Tilanne nyt (6.5.2018)

Omavalvonnan lomakkeet (apumateriaaleineen, kuten ”[Turvallisuuspäivän kättä pitempää](#)”) ovat LT:n sivuilla kohdassa [Omavalvonta](#). Omavalvonnan tekeminen ennen netissä täytettävän version valmistumista onnistuu suhteellisen helposti avaamalla Word-version ja kirjaamalla asiat siihen sähköisesti. Pdf-versio soveltuu paremmin tulostukseen ja käsin kirjaamiseen.

Nettipohjainen versio on periaatteessa testausta ja lomakemateriaalien siirtoa vaille valmis, joten se esitellään koulutuksessa 8.5.2018 ja otetaan operatiiviseen käyttöön mahdollisimman pian. Tähän liittyy myös LT:n verkkosivujen uudistus, jonka myötä linkitys tulee muuttumaa (vanhat sivut pysyvät rinnalla vuoden 2018 loppuun asti), joten molemmat otetaan käyttöön ”yhtä aikaa”. LT:n nettisivuille ovat nyt myös päivitetty perinteiset lomakkeet, joten omavalvonnan uusimmilla tiedoilla pystyy halutessaan jo tekemään. Perinteisiä lomakkeita ei tulla enää päivittämään, kun nettipohjainen versio on käytössä.

Nettipohjaiseen järjestelmään tehdään myös Koulutusilmoituksen tekeminen sähköisesti. Eli kerhon puheenjohtaja pystyy muuttamaan, korjaamaan ja lisäämään henkilötietoja Koulutusilmoituksessa kysytyistä henki-

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

löistä. Eli PJ päivittää tiedot nettiin ja pystyy lähettämään Ilmailuliittoon (Jari Lehdelle) Koulutusilmoituksen ”napin painalluksella”. Koulutusilmoituksessa kysytyt henkilöt ovat usein myös henkilöitä, jota pääsevät näkemään kerhon Turvallisuusilmoitukset ja/tai näkemään ja/tai tekemään kerhon Omavalvonnan. Eli kerhon ”päällikkörekisteri” tulee yhteen paikaan ja tieto sieltä päivittyy liittoon sekä Turvallisuusilmoitus- ja Omavalvontakoneisiin. Toki kerho pystyy halutessaan muuttamaan edellä mainittuja oikeuksia kerhokohtaisesti ja lisäämään tarvittaessa henkilöitä.

Omavalvonnan idea ja ajankohta

Omavalvonnan ideana on siis toteuttaa kerhoissa **vähintään kerran kahdessa vuodessa (suositus on joka vuosi)** katselmus (ks. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.6), jossa valmiin lomakkeen avulla käydään esim. kerhon koulutuskirjanpito ja sen SIL ry:n ohjeiden mukainen toteutus läpi sekä raportoidaan sen tekemisestä SIL ry:tä. Kunnes netissä toimiva versio lähettää raportin automaattisesti, on siihen asti laskuvarjotoimikunnalle ja/tai lajipäällikölle lähetettävä vapaamuotoinen sähköposti omavalvonnan tekemisestä riittävä (ks. lisätietoja seuraavalta sivulta).

Hyvä ajankohta lomakkeen täyttämiseksi on ennen kauden alkua ja tarkastuksen voi yhdistää esim. kouluttajapalaveriin (käydään siis hommat kerhossa yhdessä läpi). Näin menetellen saadaan asian ns. ojennukseen ennen toiminnan käynnistystä. Mutta myös kauden aikana voi suorittaa omavalvontaa joko kokonaan tai vaikkapa Pistokokein, eli kysellään omalta porukalta esim.: ”Tiedätkö, missä ovat EA-välineet?” yms. Myös kauden lopuksi kannattaisi arvioida omaa toimintaa.

RAPORTOINTI ja KÄYTTÖOHJEET

Raportointi SIL ry:lle (LT:lle)

Omavalvontatarkastuksen jälkeen **kerhoja pyydetään lähettämään omavalvontaraportti Laskuvarjotoimikunnalle** sähköpostilla osoitteeseen jari.lehti@ilmailuliitto.fi ja/tai lt@laskuvarjotoimikunta.fi. Tämä on tässä vaiheessa vapaamuotoinen sähköposti-ilmoitus, jossa kerrotaan omavalvonta tehdyksi ja eritellään kerhossa tehdyt havainnot, kuten puutteet, korjattavat kohteet, kerhon hyvät käytänteet sekä ennen kaikkea palaute Omavalvonnasta ja lomakkeista. Nettiversio tulee generoimaan raportin automaattisesti (kerää kerho- ja omavalvontatiedot, kaikki ”EI OK”-kohdat sekä kerhon kommentit ja palautteen).

Lomakkeiden täyttöohjeet

Lomake on jaoteltu siten, että ainakin koulutuspäällikölle, kalustopäällikölle, turvallisuuspäällikölle, tandemtiimille ja päälentäjälle ovat omat osa-alueensa. Kerhossa asia kannattaa jakaa kalustolle, ”tandemtiimille”, koulutuspäällikölle, turvallisuusryhmälle, lentäjille jne.; miten kerhossa parhaiten asia nähdään. Lomakkeen kohdat **Vastuuhenkilö** ja **Osallistuvat** ohjeistaa tähän.

Tarkastettavat asiat on luokiteltu myös niiden pakottavuuden mukaan (lomakkeessa **Tärkeys**-merkintä) siten, että korkein taso on ilmailumääräystaso, sitten SIL määräys, SIL suositus ja Muut.

Itse lomakkeen kohdat käydään kohta kohdalta läpi ja merkitään ”OK” tai ”EI OK”. ”EI OK”-tapauksessa merkitään henkilön nimi, joka korjaa asian sekä mihin päivään mennessä asia tehdään. Sitten, kun asia on hoidettu, asia kuitataan. Suositus-kohdissa käytetään merkintää ”KYLLÄ” / ”EI”, eli kyseessä on kerhokohtainen ja/tai harkinnanvarainen asia; ne joissa on ”**Tehdään xxx-mennessä**” -kohta, ovat erityisen suositeltavia.

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

Selitys ja viite -kohta selittävät kyseisen tarkastuskohdan tarkoitusta sekä mistä siitä määräävä tai ohjeistava teksti löytyy. Samalla kannattaa tutustua kyseiseen dokumenttiin. **Nämä löytyvät kootusti lomakkeen lopusta** (otsikot ja numerointi ovat vastaavat).

Linkitys-kohta kertoo missä (ohjaavissa tai avustavissa) KP:n kansion tai vastaavan materiaaleissa asia on mainittu tai huomioitu. Viittaukset ovat pääsääntöisesti LT:n sivuilla olevaan KP:n kansion materiaalin (<http://laskuvarjotoimikunta.fi/materiaalipankki/koulutus-ja-turvallisuus/koulutuspaallikon-kansio/>) nimiin. Näitä materiaaleja kannattaa hyödyntää; osa on Word-muodossa, jolloin niihin kerhokohtaisien muutoksien tekeminen on helppoa. Ne joista on vain pdf-versiot, on tarkoitettu käytettäväksi ilman muutoksia. **Myös nämä ovat kootusti lomakkeen lopussa (otsikot ja numerointi ovat vastaavat).**

Keltaisella pohjalla on merkittynä asioita, jotka ovat juuri päivityksen alla, kuten GDPR:n vaikutukset.

Kerhon merkintöjä -kohdan **merkitys omavalvonnan kannalta on oleellinen**. Eli tähän voidaan kirjoittaa kerhossa käytössä olevia käytäntöjä tai asiaan liittyviä päätöksiä yms. Lisäksi jos kerhossa tarvitaan asian suhteen toimenpiteitä, niin niitä kannattaa miettiä (ainakin alustavasti) tähän. Erityisesti kannattaa huomiota, että kommentteja voi olla seuraavan kerran lukemassa esim. uusi KP tai muu henkilö, joka ei osallistu tähän valvontakierrokseen. Lisäksi kerhossa voi olla tärkeitä tarkastuskohtia, jota ei ole tässä lomakkeessa huomioitu tai kerhossa jokin asia on toteutettu eri tavalla tai käyttämällä jotakin helpottavaa järjestelmää tai välineistöä. Lomakkeen lopussa on myös tyhjiä kohtia **kerhokohtaisia tarkastuskohtia** yms. varten. Niiden avulla myös LT:n välityksellä voidaan jakaa kerhoissa käytössä olevia **hyviä käytäntöjä ja tapoja**, joten toivomme, että niitä merkitään ylös.

Tässä on (kohdat 2.5 Koulutuspaikkaluettelo ja 3.1 Terveystilavakuutukset) pari keksittyä, totuutta mukailuvia esimerkkejä **Kerhon merkinnöistä**:

- **Kerhon merkintöjä:** *Ahmosuon käyttäminen oppilashyppytoimintaa vaatii alueen raivaamisen isomaksi ja suon kuivaamisen (esimerkki siis). Oulunsalossa pitää erityisesti ottaa huomioon toisen kerhon yhtäaikainen toiminta ja FINNHEMS.*
- **Kerhon merkintöjä:** *Jos rasteja TTV:ssä tulee "kyllä"-kohtiin, niin asiasta pitää ilmoittaa koulutuspäällikölle.*

Esimerkki kerhon omasta käytänteestä:

- Alkeiskurssilaisille jaetaan (painettu ja sähköinen jäsensivuilla) "Tietovihkonen", johon on kerättyinä seuraavat asiat:
 - KURSSIN TIETOJA
 - SISÄLLYSLUETTELO
 - KERHOESITTELY JA LIIKKUMINEN KENTÄLLÄ
 - HYVÄ HYPPYKURSSILAINEN (SIL RY:N JÄSENEDET)
 - TILISIIRTO (KURSSILASKU)
 - KOULUTUSOHJELMA
 - LASKUVARJOHYPYN 10 KULTAISTA SÄÄNTÖÄ
 - MITÄ ALKEISKURSSIN JÄLKEEN
 - LIITE 1: KANTTIININ TOIMINTA
 - LIITE 2: HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ
 - MUISTIINPANOJA

HUOM! Lomakkeen täyttämistä vaativat kysymyskohdat on kerätty lomakkeen alkuun ja vastaavien kohtien Selitykset, Viitteet ja Linkitykset loppuun. Osalle merkinnöistä ovat "viivat" valmiina, mutta esim. "**Kerhon merkintöjä:**" -kohdat eivät ole viivoitettu valmiiksi. Toki esim. täyttämällä merkinnät suoraan Word-versioon saadaan tarvittavat merkinnät tehtyä. Tämä lomakeversio on siis "täysin käsin kirjoitettavan" ja tulevan "nettiversion" välimalli. Tärkeimmät selitykset ovat myös alun kysymysoissa.

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

Koulutuslomakkeen lopussa on lisäksi muutama kysymys, joilla kerätään palautetta lomakkeen yms. toimivuudesta. Lisäksi on tilaa vapaalle palautteelle.

Kalustolomakkeen erityispiirteet

Kalusto-osuus on kokonaan omana lomakkeenaan, ja se on toteutettu hiukan toisin. Eli ajatuksella, että koska kalustopuolella asioista on **vastuussa kalustopäällikkö**, tekee korjaukset aina myös kalustopäällikkö. Lisäksi koska tämä on omavalvontalomake, niin voidaan myös ajatella, että mitään ei aikarajaa ole, koska valvonta voidaan tehdä uudestaan korjauksen jälkeen.

Kysymykset on jaoteltu seuraavasti:

OK / Ei OK -kysymykset → on oltava kunnossa.

Kyllä / Ei -kysymykset → on kerhokohtainen ja harkinnanvarainen asia; ne joissa on **Tehty-kohta**, ovat erityisen suositeltavia.

Tarkastettavat kohteet on kerätty tiiviiksi kokonaisuudeksi. Ohjeistavat kommentit on kerätty yhteen nippuun lomakkeen loppuun. Lopussa on tilaa kerhokohtaisia lisäyksille, ominaispiirteille tai hyvälle käytännöllille jaettavaksi muille kerhoille sekä vapaamuotoiselle palautteelle.

Lisätietoja

Laskuvarjotoimikunta

lt@laskuvarjotoimikunta.fi

Lyhenteet

AKP = Apulaiskoulutuspäällikkö

HM = Hyppymestari

IA = Itseaukaisu

JAD = Jumpmaster/Instructor Assisted Deployment.

KAP = Kalustopäällikkö

KP = Koulutuspäällikkö

KTK = Koulutus- ja turvallisuuskomitea

LT = Laskuvarjotoimikunta

LVH = Laskuvarjohyppääjien

NHM = Novahyppymestari

NOVA = Nopeutettu vapaapudotus

PL = Pakkolaukaisu

SIL = Suomen Ilmailuliitto ry

THM = Tandemhyppymestari

TP = Turvallisuuspäällikkö

TTV = Terveystilavakuutus

VPK = Vapaapudotuskouluttaja

VV = Varavarjo

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

PERUSTIEDOT

Kerhon nimi:

*Oma-
valvonnan tekopäivämäärä ja osallistujat:*

____.____.201__ _____

____.____.201__ _____

____.____.201__ _____

____.____.201__ _____

Muistiinpanoja, kerhon merkintöjä yms.:

1 KOULUTUSILMOITUS

Vastuhenkilö KP

Osallistuvat Koulutusorganisaatio

Tärkeys SIL määräys (1.1–1.7) ja suositus (1.8)

Laskuvarjohyppykoulutusta harjoittavat koulutusorganisaatiot tekevät koulutusilmoituksen kirjallisesti SIL:lle. Huom! Kaikkien on tämä uusittava, sillä 24.3.2017 tuli voimaan, että käytettävät koulutusmuodot ja niiden koulutuksessa käytettävät koulutusohjelmat **hyväksymispäivämäärineen** on mainittava (ja koulutusohjelmat II on uusittu 1.3.2018). **HUOM. Koulutusilmoituksen tekeminen muuttuu nettipohjaiseksi (toukokuu 2018), ks. sivu 7–8 tässä ohjeessa. Käyttönotosta tiedotetaan erikseen.**

Mikäli vastuuhenkilöt (= päälliköt ja mahdollinen päälentäjä) kerhossa **vaihtuvat**, on muutoksista ilmoitettava kirjallisesti SIL ry:lle viimeistään 14 vuorokautta muutoksen jälkeen (ks. SIL ry:n ohje [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#) sekä Koulutusilmoitus – [Ohje](#) ja [Malli](#)).

OK ___ EI OK ___ → Korjataan ___.___.___ mennessä _____ toimesta;

Korjattu ___.___.___ Kuittaus _____

1.1 Koulutuspäällikkö (KP) _____

Koulutuksesta kokonaisuudessaan vastaava henkilö; edellytetään voimassa olevaa hyppymestarikelpoisuutta sekä oikeutta toimia itsenäisenä hyppääjänä.

1.2 Apulaiskoulutuspäällikkö (AKP) _____

Toimii koulutuspäällikön apuna ja tarvittaessa tämän sijaisena; edellytetään voimassa olevaa hyppymestarikelpoisuutta sekä oikeutta toimia itsenäisenä hyppääjänä.

1.3 Turvallisuuspäällikkö (TP) _____

Valvoo organisaatiossa hyppyturvallisuutta. Turvallisuuspäälliköllä on oltava toiminnan laajuuden huomioon ottaen riittävät tiedot laskuvarjohyppytoiminnasta ja sen turvallisuudenhallinnasta.

1.4 Kalustopäällikkö (KAP) _____

Kalustopäällikkö vastaa, että koulutusorganisaation koulutuskäytössä olevan laskuvarjokaluston pakkaus-, huolto- ja korjaustoiminnassa noudatetaan ilmailumääräyksiä ja SIL:n ohjeita. Hänen on oltava hyvin perehtynyt koulutuskäytössä käytettävän laskuvarjokaluston pakkaus-, tarkastus- ja huoltotoimintaan, ja häneltä edellytetään joko voimassa olevaa hyppymestarikelpoisuutta tai SIL:n kalustokelpoisuutta.

1.5 Päälentäjä (suositus) _____

Hyppylentotoimintaa harjoittavassa organisaatiossa suositellaan olevan erikseen nimetty päälentäjä.

1.6 Kerhon koulutuslajit

PL/JAD/Tumppu	___
tandemkoulutus	___
nova	___

1.7 Koulutusilmoitus (SIL:in kerholle lähettämä) on pvm:llä ___.___.20___

1.8 Koulutusilmoitus (SIL:in kerholle lähettämä) näkyvissä kerholla

KYLLÄ ___ EI ___ → Tehdään ___.___.___ mennessä _____ toimesta;

Tehty ___.___.___ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

2 KOULUTUSPÄÄLLIKÖN LUETTELO

Vastuhenkilö KP

Osallistuvat Koulutusorganisaatio

Tärkeys SIL määräys, paitsi kohta 2.6. Osaa säätelee myös [OPS M6-1](#).

Selitys ja viite: Koulutuspäällikön (tai apulaiskoulutuspäällikön) on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa seuraavissa kohdissa (2.1–2.5) luetelluista. Luetteloon on merkittävä hyväksymispäivämäärät ja koulutuspäällikkö varmentaa luettelon ja siihen tehdyt muutokset nimikirjoituksellaan. Mahdollinen **apulaiskoulutuspäällikkö** toimii koulutuspäällikön apuna ja tarvittaessa tämän sijaisena. Koulutuspäällikkö määrittelee apulaiskoulutuspäällikön valtuudet koulutusorganisaatiokohtaisesti. Käytännössä tämä tapahtuu kirjaamalla mahdolliset rajoitukset koulutuspäällikön luetteloon.

2.1 Apulaiskoulutuspäällikön mahdolliset oikeuksien rajoitukset on merkitty

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.__.__ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__.__ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

2.2 Lista hyväksytyistä kouluttajista

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.__.__ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__.__ Kuittaus _____

2.2.1 Hyppymestarien/VPK kelpoisuuksien valvonta (tarpeeksi pudotuksia yms.)

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.__.__ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__.__ Kuittaus _____

2.2.2 Hyppymestarien/VPK on tehtävä koe (vastaava) 24 kk välein

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.__.__ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__.__ Kuittaus _____

HUOM.: Tandemhyppymestarien tekemä tandemhyppymestarikertauskuulustelu on erikseen kohdassa 4. Huom. hyppymäärävaatimukset uusittaessa ovat muuttuneet; ks. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#) (22.2.2018).

Kerhon merkintöjä:

2.3 Lista hyväksytyistä apukouluttajista

OK __ EI OK __ → Korjataan __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__. Kuittaus _____

2.3.1 Apukouluttajien oikeudet eroteltu

OK __ EI OK __ → Korjataan __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__. Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

2.4 Oppilaskalustoluettelo

OK __ EI OK __ → Korjataan __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__. Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

2.5 Koulutuspaikkaluettelo (oppilashypyt)

OK __ EI OK __ → Korjataan __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__. Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

2.6 Koulutuspäällikön luettelo nähtävillä

KYLLÄ __ EI __ → Tehdään __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Tehty __.__.__. Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

2.7 Koulutusorganisaation vastuuhenkilöiden (KP, TP, KAP sekä mahdolliset AKP ja päälentäjä) suostumukset ja niiden arkistointi

OK ___ Ei OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Selitys ja viite: LVH toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset, kohdassa 3.4 (Koulutusorganisaatio) todetaan, että kouluttavan organisaation muodostavat koulutuksesta vastaava henkilö eli koulutuspäällikkö, kalustopäällikkö ja turvallisuuspäällikkö sekä kouluttajat. Sama henkilö voi toimia useammassa tehtävässä.

Laskuvarjohyppyorganisaatiolla tai organisaatiolla tarkoitetaan kerhoa, yhdistystä tai muuta tahoa, joka järjestää laskuvarjohyppyä.

Koulutusorganisaatiolla tarkoitetaan laskuvarjohyppyorganisaatiota, joka on tehnyt Suomen Ilmailuliitto ry:lle koulutusilmoituksen.

HUOM. Koulutusilmoituksen tekeminen muuttuu nettipohjaiseksi (toukokuu 2018), ks. sivu 7–8 tässä ohjeessa. Käytännöstä tiedotetaan erikseen.

Koulutusorganisaation vastuuhenkilöiden (KP, TP, KAP sekä mahdolliset AKP ja päälentäjä) on **annettava organisaatiolle kirjalliset suostumukset tehtäviinsä**. Kyseessä **Ei siis ole KP:n luettelon osa** eikä suostumuksia tarvitse lähettää SIL ry:lle, vaan ne **arkistoidaan yhdistyksessä**. Suostumuksesta on olemassa erillinen mallipohja nimellä: [Suostumuslomake MALLI](#).

Kouluttajien suostumusta ei enää tarvita, mutta halutessaan kerho voi toki vaatia myös kouluttajilta suostumukset.

Kerhon merkintöjä:

3 TURVALLISUUSPÄÄLLIKÖN TEHTÄVÄT

Vastuuhenkilö TP

Osallistuvat Muu organisaatio

Tärkeys SIL määräys, paitsi 3.4.1. Lisäksi ilmoitus onnettomuustilanteessa ilmailuohjeen GEN T1-4 mukaisesti on ilmailumääräystasoinen.

Linkitys: [Turvallisuuskansion sisällysluettelomalli](#), word (20.4.2014).

3.1 Valtakunnalliset hyppyturvallisuuteen liittyvät ohjeet saatavilla (määräykset, ohjeet, oppaat, muut oleelliset tiedotteet)

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

3.2 Kerho-, hyppykone- ja hyppypaikkakohtaiset ohjeet, määräykset ja tiedotteet saatavilla

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhokohtainen luettelo (esim. pelastusvene, pelastusliivit tietyillä ehdoilla, yms.; Hyppytoiminnan ohje; yhteistoiminta lentäjien ja pokanvanhimman ja koko pokan välillä).

Eli kerhon "Hyppytoiminnan ohje" tai vastaava on käytännössä välttämätön.

3.2.1 Hyppääjiä koskevat NCO-tarkistuslistat

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

NCO-tarkistuslistat koneessa ovat pakolliset.

Katso lisätietoja *OHJEISTUS (selitykset, viitteet ja linkitykset)* -osiosta [vastaavasta kohdasta](#); kuten kaikissa muissakin kohdissa. Katso myös luku [8 Lentokone ja Hyppylento-ohje](#).

Kerhon merkintöjä:

3.3 Pelastus-, onnettomuustilanne- ja ensiapuohjeet saatavilla

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __. __. __. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __. Kuittaus _____

3.3.1 Kriisiviestintäohje on päivitetty kerhokohtaisilla asioilla ja esillä

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __. __. __. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __. Kuittaus _____

Huom! Tämä on päivitetty 19.1.2018 (ks. [tätä kohtaa vastaava ohjeistus](#))

3.3.2 Toiminta vakavassa onnettomuustilanteissa ohje on päivitetty kerhokohtaisilla asioilla ja esillä (laminoituna sekä tarvittavat kalvotussit kirjoittamista varten)

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __. __. __. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __. Kuittaus _____

Huom! Tämä on päivitetty 19.1.2018 (ks. [tätä kohtaa vastaava ohjeistus](#))

3.3.3 Toiminta vakavassa onnettomuustilanteissa -ohjeen puhelinnumerot saatavilla suljetussa kirjekuudessa

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __. __. __. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __. Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

3.4 Turvallisuusilmoituslomake täytetään vain nettilomakkeella

[Turvallisuusilmoitus](#)

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __. __. __. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __. Kuittaus _____

3.4.1 Täytetyt turvallisuusilmoitukset analysoidaan ja tiedolla vaikutetaan kerhon turvallisuuskulttuuriin esim. turvallisuuspäivänä

KYLLÄ ___ EI ___ → Tehdään __. __. __. mennessä _____ toimesta;

Tehty __. __. __. Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

3.5 Turvallisuuspäällikön oikeudet ja velvollisuuden on organisaation annettu kirjallisen ohjeen muodossa

(ohje voi olla yhdistetty esimerkiksi lento- ja/tai hyppytoimintaa koskevaan ohjeeseen tai vastaavaan)

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

3.6 Turvallisuusryhmä on muodostettu (suositus)

KYLLÄ ___ EI ___ → Tehdään __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Tehty __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4 KOULUTUSKIRJANPITO

Vastuuhenkilö KP

Osallistuvat Koulutusorganisaatio

Tärkeys SIL määräys; myös OPS M6-1 taseisia asioita, kohta 4.3

4.1 Terveystilavakuutuksien (TTV) tarkastusmerkinnät

HUOM. Tähän tulee GDPR:n myötä muutoksia. TTV tarkastetaan vastaavan kouluttajan toimesta ja siitä tehdään tarkastusmerkintä Hyppypäiväkirjaan ja alkeiskurssilla myös ilmoittautumislomakkeeseen tai vastaavaan. TTV annetaan tarkastuksen jälkeen takaisin, eikä sitä taltioida kerholle.

OK ___ Ei OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.2 Lääkärintodistuksien tarkastusmerkinnät

HUOM. Tämä muuttuu GDPR:n myötä niin, että lääkärintodistuksen tarkastetaan vastaavan kouluttajan toimesta ja siitä tehdään tarkastusmerkintä Hyppypäiväkirjaan ja alkeiskurssilla myös ilmoittautumislomakkeeseen tai vastaavaan (koska TTV:tä ei enää taltioida kerholle). Lääkärintodistus annetaan tarkastuksen jälkeen takaisin (kuten nykyin).

OK ___ Ei OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.3 Holhoojan suostumukset

OK ___ Ei OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.4 Alkeiskurssin oppituntikirjanpito

4.4.1 Käytetyt tuntimäärät merkitty OK __

4.4.2 Koulutusaiheet merkitty OK __

4.4.3 Valvoneen HM:n varmennukset OK __

4.4.4 VV- ja UH- sekä kaatumistaidonnäytteiden kuittaukset OK __

4.4.5 Koulutusta vähintään 2 päivänä OK __

Ei OK __ → Korjataan __. __. __ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.5 Koulutuskortit

OK __ Ei OK __ → Korjataan __. __. __ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.6 Alkeiskurssin oppituntikirjanpito ja Koulutuskortit arkistoitu

OK __ Ei OK __ → Korjataan __. __. __ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.7 Kokeiden tarkastus ja säilytys

4.7.1 vähintään 70 % oikein, kuittausmerkinnät ja VV:n käyttöä koskeva vastaus

OK __

4.7.2 koesuoritukset voimassa yhden vuoden suorituspäivästä OK __

4.7.3 säilytettävä 2 vuotta OK __

Ei OK __ → Korjataan __. __. __ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.8 Vakuutusturva ilmoitettu kirjallisesti

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

4.8.1 Jos ei vakuutuksia, hyppytoiminnassa sattuvia vahinkoja korvaavaa vakuutusta on suositeltava kirjallisesti

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.9 Kerhon jäseneksi ”hakeminen” liittymislomakkeessa tehty selväksi

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

4.9.1 SIL ry:n jäseneksi ”hakeminen” liittymislomakkeessa tehty selväksi, jos kerho liittää kurssilaiset automaattisesti

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

Vastuhenkilö KP

Osallistuvat Tandemtiimi (THM:t); kohdat 4.10–4.16 koskevat erityisesti tandemtoimintaa

Tärkeys SIL määräys; myös OPS M6-1, kohta 4.10.1

4.10 Tandemhyppykurssille ilmoittautumiset (lomake)

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

4.10.1 Holhoojan suostumukset

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.11 Tandemoppilaan TTV

HUOM. Tämä muuttuu GDPR:n myötä niin, että TTV tarkastetaan tandemhyppymestarin toimesta ja siitä tehdään tarkastusmerkintä tandemkurssilla ilmoittautumislomakkeeseen tai vastaavaan. TTV annetaan tarkastuksen jälkeen takaisin eikä sitä taltioida kerholle.

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.12 Tandemoppilaalle jaettava ohje

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.13 Tandemoppilaan vakuutusturva

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.14 Tandemoppilaiden liittäminen kerhon jäseniksi

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.15 Tandemhyppymestarikertauskuulustelu

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.16 Tandemvarjon pakkauskirjanpito

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.16.1 Tandemvarjon 25 hypyn tarkastus

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

Vastuhenkilö KP/PJ/Sihtööri

Osallistuvat Koulutusorganisaatio yms.; kohdat 4.17–4.20 ovat yleisen tason kysymyksiä

Tärkeys SIL määräys; kohta 4.18 tärkeä suoritus, sekä muuta lainsäädäntöä

4.17 Kerhon lomakkeet ilman hetu:n loppuosaa

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

HUOM. 1: Yhdistyksen jäsenistä on hallituksen pidettävä luetteloa. Luetteloon on merkittävä kunkin jäsenen täydellinen nimi ja kotipaikka (tämä voi olla osoite). [Yhdistyslaki 26.5.1989/503](#).

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

HUOM. 2. Yhdistykselle syntyy monta erilaista rekisteriä, joista säädetään uudessa [EU:n tietosuojasetuksessa \(GDPR\)](#), jonka siirtymäaika loppuu 25.5.2018.

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.18 ”Koneessa ei turvavöitä” ilmoitettu

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

4.19 Kirjanpidon yms. henkilötietoja sisältävän materiaalin säilytys lukitussa paikassa

HUOM.: [EU:n tietosuojasetuksen \(GDPR\)](#) vaatimukset.

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

4.20 Uusimmassa Turvallisuustiedotteessa tai muuten määrätty koulutus- ja turvallisuusasiat

OK EI OK → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

5 KOULUTUSPAIKAT JA OPETUSVÄLINEET

Vastuuhenkilö KP

Osallistuvat Koulutusorganisaatio

Tärkeys SIL määräys, paitsi 5.1.4 suositus

5.1 Teoriakoulutuspaikat ja -välineistö

5.1.1 Määräykset ja ohjeet oppilaiden luettavissa

OK __ EI OK __ → Korjataan __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__. Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

5.1.2 Kalvosarja viimeisin versio tai vastaava

OK __ EI OK __ → Korjataan __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__. Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

5.1.3 SIL ry:n tiedotteet (TT) esillä

(ilmoitustaulu yms.)

OK __ EI OK __ → Korjataan __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__. Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

5.1.4 E-taulu tai vastaava

KYLLÄ __ EI __ → Tehdään __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Tehty __.__.__. Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

5.2 Oppilaille jaettava materiaali

Selitys ja viite: Lisäksi koulutettaville on jaettava riittävä määrä kirjallista aineistoa itseopiskelua ja opetuksen kertaamista varten. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

5.2.1 Oppilaille jaettavat oppaat ovat viimeisintä versiota

(SIL ry:n hyväksymiä; ja saavathan kertaavat oppilaat uudet oppaat?)

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

5.2.2 Hei hyppykurssilainen -esite jaettu

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

5.2.3 Hyppypäiväkirja

(koulutusohjelmia noudattava malli, SIL:n versio on tällainen ja suositeltava)

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

HUOM 1: [Koulutuskortit PL ja Nova](#) (1.3.2018).

Kerhon merkintöjä:

5.3 Harjoitusvälineet ja paikat

5.3.1 Oppilaat harjoittelevat koukkupuukon käyttöä

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

5.3.2 Konemalli lentokonetta vastaava (esim. ovimalli)

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

5.3.3 UH-harjoituspaikka toimiva

(esim. patjan asento)

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __. __. ____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. ____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

6 Koulutuskäytössä olevat hyppypaikat

Vastuhenkilö KP

Osallistuvat Koulutusorganisaatio

Tärkeys SIL määräys

6.1 Maalialue sopiva oppilastoimintaan

(suositeltava minimikoko on 300 m x 150 m)

OK ___ Ei OK ___ → Korjataan __. __. __ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

6.2 Tuulipussi

OK ___ Ei OK ___ → Korjataan __. __. __ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __. __. __ Kuittaus _____

Selitys ja viite: Hyppypaikalla on oltava tuulen suuntaa ja voimakkuutta osoittava välineistö. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.1.

Kerhon merkintöjä:

7 MUITA JA YLEISIÄ ASIOTA

Vastuhenkilö KP, PJ, TP, Päälentäjä (tms.)

Osallistuvat Koulutusorganisaatio, Hallitus/Johtokunta

Tärkeys SIL määräys, paitsi 7.3–7.5 suositus; myös OPS M6-1, kohta 7.6

7.1 EA-välineistö

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

7.2 Varjojen ja asiakirjojen tarkistus ja jäseniltä ja vierailijoilta

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

7.3 Järjestetäänkö kerhossa onnettomuustilannekoulutusta?

KYLLÄ ___ EI ___ → Tehdään __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Tehty __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

7.4 Tehdäänkö kerhossa puhallustestejä?

KYLLÄ ___ EI ___ → Tehdään __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Tehty __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

7.5 Onko toimintaa leiriolosuhteissa mietitty ja ohjeistettu?

KYLLÄ ___ EI ___ → Tehdään __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Tehty __.__.____ Kuittaus _____

Kerhon merkintöjä:

7.6 Puukko tai vastaava väline koneessa kiinnijääneen hyppääjän irrottamiseen; sijainti (ohjaajan ja hyppääjien saatavissa), kiinnitys ja kunto

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.____ mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.____ Kuittaus _____

Selitys ja viite: [OPS M6-1](#) (19.5.2017), kohta 3.7.

Kerhon merkintöjä:

8 Lentokone ja Hyppylento-ohje

Vastuhenkilö Päälentäjä, vastuulentäjä tms., PJ, TP

Osallistuvat Lento-organisaatio, Koulutusorganisaatio, Hallitus/Johtokunta

Tärkeys Trafin ohjeet

8.1 Hyppylentoturvallisuusasiat mietitty ja otettu huomioon

KYLLÄ ___ EI ___ → Tehdään __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Tehty __.__.__. Kuittaus _____

Katso lisätietoja **OHJEISTUS (selitykset, viitteet ja linkitykset)** -osiosta [vastaavasta kohdasta](#), kuten kaikissa muissakin kohdissa.

8.2 Hyppylento-ohje

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__. Kuittaus _____

Katso lisätietoja **OHJEISTUS (selitykset, viitteet ja linkitykset)** -osiosta [vastaavasta kohdasta](#), kuten kaikissa muissakin kohdissa.

Kerhon merkintöjä:

8.3 NCO riskianalyysi ja riskirekisteri

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__. Kuittaus _____

Katso lisätietoja **OHJEISTUS (selitykset, viitteet ja linkitykset)** -osiosta [vastaavasta kohdasta](#), kuten kaikissa muissakin kohdissa.

Kerhon merkintöjä:

8.4 NCO-tarkistuslistat

OK ___ EI OK ___ → Korjataan __.__.__. mennessä _____ toimesta;

Korjattu __.__.__. Kuittaus _____

Katso lisätietoja **OHJEISTUS (selitykset, viitteet ja linkitykset)** -osiosta [vastaavasta kohdasta](#), kuten kaikissa muissakin kohdissa.

Kerhon merkintöjä:

OHJEISTUS (selitykset, viitteet ja linkitykset)

1 KOULUTUSILMOITUS

Vastuhenkilö KP

Osallistuvat Koulutusorganisaatio

Tärkeys SIL määräys (1.1–1.7) ja suositus (1.8)

Laskuvarjohyppykoulutusta harjoittavat koulutusorganisaatiot tekevät koulutusilmoituksen kirjallisesti SIL:lle. Huom! Kaikkien on tämä uusittava, sillä 24.3.2017 tuli voimaan, että käytettävät koulutusmuodot ja niiden koulutuksessa käytettävät koulutusohjelmat **hyväksymispäivämäärineen** on mainittava (ja koulutusohjelmat II on uusittu 1.3.2018).

Tämä siksi, että SIL pystyy katsomaan, onko kerhossa hoksattu esim. jonkin koulutusohjelman muutos. Jos on vanha pvm., niin asiasta muistutetaan SIL:n toimesta. Lisäksi saadaan päivitettyä kerhojen organisaation vastuuhenkilöiden yhteystiedot (sähköpostiosoite erityisesti) ainakin aika ajoin kaikilta kerhoilta.

HUOM. Koulutusilmoituksen tekeminen muuttuu nettipohjaiseksi (toukokuu 2018), ks. sivu 7–8 tässä ohjeessa. Käyttöönosta tiedotetaan erikseen.

Lisäksi pitää muistaa, että mikäli vastuuhenkilö/henkilöt (= päälliköt ja mahdollinen päälentäjä) kerhossa **vaihtuvat**, on muutoksista ilmoitettava kirjallisesti SIL ry:lle viimeistään 14 vuorokautta muutoksen jälkeen. Ks. SIL ry:n ohje [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#) sekä Koulutusilmoitus – [Ohje](#) ja [Malli](#), joissa asiaa selitetään tarkemmin.

1.1 Koulutuspäällikkö (KP) on koulutuksesta kokonaisuudessaan vastaava henkilö; edellytetään voimassa olevaa hyppymestarikelpoisuutta sekä oikeutta toimia itsenäisenä hyppääjänä.

1.2 Apulaiskoulutuspäällikkö (AKP) toimii koulutuspäällikön apuna ja tarvittaessa tämän sijaisena; edellytetään voimassa olevaa hyppymestarikelpoisuutta sekä oikeutta toimia itsenäisenä hyppääjänä.

1.3 Turvallisuuspäällikkö (TP) Valvoo organisaatiossa hyppyturvallisuutta. Turvallisuuspäälliköllä on oltava toiminnan laajuuden huomioon ottaen riittävät tiedot laskuvarjohyppytoiminnasta ja sen turvallisuudenhallinnasta.

1.4 Kalustopäällikkö (KAP) Kalustopäällikkö vastaa, että koulutusorganisaation koulutuskäytössä olevan laskuvarjokaluston pakkaus-, huolto- ja korjaustoiminnassa noudatetaan ilmailumääräyksiä ja SIL:n ohjeita. Hänen on oltava hyvin perehtynyt koulutuskäytössä käytettävän laskuvarjokaluston pakkaus-, tarkastus- ja huoltotoimintaan, ja häneltä edellytetään joko voimassa olevaa hyppymestarikelpoisuutta tai SIL:n kalustokelpoisuutta.

1.5 Päälentäjä (suositus) Hyppylentotoimintaa harjoittavassa organisaatiossa suositellaan olevan erikseen nimetty päälentäjä. Ks. [Toiminnallisista ohjeista](#) lisätietoa, kohdasta 3.2.

1.6 Kerhon koulutuslajit PL/JAD/Tumppu, tandemkoulutus ja nova ovat mahdollisia.

1.7 Koulutusilmoitus (SIL:in kerholle lähettämä) tähän kohtaan merkitään SIL:tä saapuneen paperin päivämäärä.

1.8 Koulutusilmoitus (SIL:in kerholle lähettämä) näkyvässä kerholla, jotta esim. oppilaat näkevät asian. Eli kyseessä on ns. SIL-kerho.

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

Selitys ja viite: Laskuvarjohyppykoulutusta harjoittavat koulutusorganisaatiot tekevät koulutusilmoituksen kirjallisesti SIL:lle. Tätä varten ovat erikseen ohjeet ja mallipohja (ks. Linkitys). Tässä henkilöt (nimi ja **sähköpostiosoite**) ja koulutuslajit ovat tässä lähinnä tiedonkulun varmistamiseksi. Vastuuhenkilöiden suostumuksia ei tarvitse SIL:lle lähettää (tämä oli siltä ajalta, kun kerhot liittyivät SIL ry:n Ilmailuhallinnolta saatuun koulutuslupaun).

Koulutusorganisaation vastuuhenkilöiden (= päälliköt ja mahdollinen päälentäjä) on kuitenkin annettava **yhdistykselle kirjallinen suostumus tehtäväänsä** (koska heillä on organisaatiollista vastuuta, eikä saa jäädä epäselväksi, onko henkilö suostunut toimimaan tällaisessa tehtävässä). Niitä ei siis tarvitse lähettää SIL ry:lle, vaan ne **arkistoidaan yhdistyksessä** (kouluttajien ei tarvitse antaa suostumusta, mikäli organisaatio ei sitä erikseen vaadi). Suostumuksesta on olemassa erillinen mallipohja nimellä: [Suostumuslomake MALLI](#)

Koulutusilmoituksen (SIL:stä saatu) näkyviin laittaminen on suositeltavaa, jolloin esim. uudet kurssilaiset tietävät ”SIL-kytkennän” ja näkevät ketä ovat kerhon ”hyppäämiseen liittyvät” vastuuhenkilöt. Muitakin tapoja on, ja myös paljon erilaisia muita vastuuhenkilöitä, joiden näkyville laittamista kannattaa ainakin harkita. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.3 (Koulutusilmoitus).

Linkitys: Koulutusilmoituksen tekeminen SIL ry:lle: [Ohje](#) (9.3.2017) ja [Malli koulutusilmoituksesta SIL ry:lle](#), word (9.3.2017).

Huom. 1:

Laskuvarjohyppyyhin ilmailulain (864/2014) 75 § 1 momentin tarkoittamilla lentopaikoilla on saatava lentopaikan päällikön tai hänen edustajansa lupa. Jos kyseessä on muu kuin lentopaikka, tarvitaan maanomistajan suostumus.

Ensimmäinen lause oli poistettu 19.5.2017 annetusta [OPS M6-1](#):stä. Joka myötä se ja jälkimmäinen lause poistettiin 22.2018 annetusta [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#). Kannattaa kuitenkin ottaa huomioon ns. normaali kohtelias käytös ja [jokamiehen oikeuksien](#) velvollisuudet ja rajoitukset. Asiasta on kirjoitettu Laskuvarjohyppääjän oppaassa (1.3.2018) sivulla 113 seuraavaa:

Laskuvarjohyppyllä laskeutumisalueen käyttöön olisi hyvä olla maanomistajan lupa, vaikka jokamiehen oikeuksien perusteella se ei ole välttämätöntä. Kuitenkaan tähän perustuva käyttö ei saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa tai häiriötä. Lisäksi pitää muistaa, että jokamiehen oikeudet eivät koske piha-alueita, viljelyksiä ja muita erityiseen käyttöön otettuja alueita. Kertaluontoiseen hyppyyn ei välttämättä pysty lupaa pyytämään, mutta kannattaa valita laskeutumisalue siten, että aiheuttaa mahdollisimman vähän vahinkoa. Piha- tai viljelylle alueelle laskeutumista tulee aina välttää. Esimerkiksi eläinten aitausten lähelle ja varsinkin niiden sisään laskeutumista on vältettävä, sillä eläimet säikähtävät helposti hyppääjää ja saattavat tarpeen tullen puolustautua ärhäkästi.

Huom. 2:

Laskuvarjohyppyorganisaatiolla tai organisaatiolla tarkoitetaan kerhoa, yhdistystä tai muuta tahoa, joka järjestää laskuvarjohyppyjä.

Koulutusorganisaatiolla tarkoitetaan laskuvarjohyppyorganisaatiota, joka on tehnyt Suomen Ilmailuliitto ry:lle [koulutusilmoituksen](#).

Huom. 3:

Päälentäjä on uusi henkilö koulutusorganisaatiossa (joka on siis eri kuin kouluttava organisaation). Hyppylentotoimintaa harjoittavassa organisaatiossa suositellaan olevan erikseen nimetty päälentäjä. Päälentäjän toimenkuvaan kuuluvat esimerkiksi:

- Toimii yhteistyössä muun organisaation kanssa hyppylentoturvallisuuteen liittyvissä asioissa.
- Vastaa organisaation hyppylentotoimintaa koskevien ohjeiden ja määräysten hallinnoinnista, ylläpitämisestä ja kehittämisestä.
- Laatii hyppylentotoiminnassa käytettävät vakiotoimintamenetelmät ja päivittää niitä tarvittaessa.
- Määrittää hyppylentotoiminnan koulutusvaatimukset.
- Järjestää hyppylentotoiminnan vaaratekijöiden tunnistamisen, riskien analysoinnin ja niiden hallinnan sekä valvoo riskien lieventämistoimenpiteiden toteutumisen.
- Pitää yllä luetteloa organisaation hyppylentotoimintaan hyväksytyistä lentäjistä ja heidän kelpoisuuksistaan.
- Antaa neuvoja hyppylentotoimintaan liittyvissä asioissa.

2 KOULUTUSPÄÄLLIKÖN LUETTELO

Vastuuhenkilö KP

Osallistuvat Koulutusorganisaatio

Tärkeys SIL määräys, paitsi kohta 2.6. Osaa säätelee myös [OPS M6-1](#).

Selitys ja viite: Koulutuspäällikön (tai apulaiskoulutuspäällikön) on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa seuraavissa kohdissa (2.1–2.5) luetelluista. Luetteloon on merkittävä hyväksymispäivämäärät ja koulutuspäällikkö varmentaa luettelon ja siihen tehdyt muutokset nimikirjoituksellaan. Mahdollinen **apulaiskoulutuspäällikkö** toimii koulutuspäällikön apuna ja tarvittaessa tämän sijaisena. Koulutuspäällikkö määrittelee apulaiskoulutuspäällikön valtuudet koulutusorganisaatiokohtaisesti. Tämä tapahtuu kirjaamalla valtuudet (tai käytännössä niiden mahdolliset rajoitukset) koulutuspäällikön luetteloon.

2.1 Apulaiskoulutuspäällikön mahdolliset oikeuksien rajoitukset on merkitty

Selitys ja viite: Koulutuspäällikkö määrittelee apulaiskoulutuspäällikön valtuudet koulutusorganisaatiokohtaisesti. Käytännössä tämä tapahtuu kirjaamalla mahdolliset rajoitukset koulutuspäällikön luetteloon.

2.2 Lista hyväksytyistä kouluttajista

Selitys ja viite: KP (tai AKP) pitää ajan tasalla olevaa luetteloa hyväksymistään kouluttajista, eli kuka kelpoinen saa toimia kerhossa HM:nä (PL/NOVA/THM) tai VPK:na. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4 (Koulutusorganisaatio) ja myös kohta 2.3 (Kouluttajakelpoisuusvaatimukset) alakohtineen. Lisäksi kelpoisuuksista on säädetty koulutusohjelmissa, jotka koskevat edellä mainittuja kouluttajia, sekä [OPS M6-1](#) kohta 4.1.2.

Linkitys: Koulutuspäällikön luettelon ylläpitäminen: [Ohje](#) (5.3.2018) ja [Malli koulutuspäällikön luettelo](#), word (9.3.2017).

2.2.1 Hyppymestarien/VPK kelpoisuuksien valvonta (tarpeeksi pudotuksia yms.)

Selitys ja viite: Eritasoisille kouluttajille on määritelty vaatimukset, joilla kelpoisuuden saa ja joilla pystyy toimimaan itsenäisesti. Näitä ovat esimerkiksi pudotusmäärät, hyppymäärät, koulutusvaatimukset sekä lääkärintodistusvaatimus. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 2.3 (Kouluttajakelpoisuusvaatimukset, uusimisperiaatteet ja oikeudet).

Linkitys: Koulutusohjelmat: [Vapaapudotuskouluttajakoulutus ja -kelpoisuus](#) (2.2.2018), [Hyppymestarikoulutus ja -kelpoisuus](#) (PLHM) (7.3.2012), [Tandemhyppymestarikoulutus ja -kelpoisuus](#) (1.4.2012), [Novahyppymestarikoulutus ja -kelpoisuus](#) (1.4.2012). Kurssit: [Ohjeita tutkivalle lääkärille](#) (5.3.2018), [Laskuvarjohyppääjän terveydentilavakuutus](#), sähköisesti täytettävä (5.3.2018) [myös englanniksi [Parachutist's health statement](#) (5.3.2018)]. Lomakkeita: [Lisenssi- ja kouluttajakelpoisuushakemus](#) (27.3.2018, täytettävä pdf).

2.2.2 Hyppymestarien/VPK on tehtävä koe (vastaava) 24 kk välein

Selitys ja viite: Eritasoisille kouluttajille on määritelty vaatimukset, joilla kelpoisuuden saa ja joilla pystyy toimimaan itsenäisesti. Näitä ovat esimerkiksi pudotusmäärät, hyppymäärät, koulutusvaatimukset sekä lääkärintodistusvaatimus. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 2.3 (Kouluttajakelpoisuusvaatimukset, uusimisperiaatteet ja oikeudet).

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

Linkitys: Koulutusohjelmat: [Vapaapudotuskouluttajakoulutus ja -kelpoisuus](#) (2.2.2018), [Hyppymestarikoulutus ja -kelpoisuus](#) (PLHM) (7.3.2012), [Tandemhyppymestarikoulutus ja -kelpoisuus](#) (1.4.2012), [Novahyppymestarikoulutus ja -kelpoisuus](#) (1.4.2012). Kurssit: [Ohjeita tutkivalle lääkärille](#) (5.3.2018), [Laskuvarjohyppääjän terveydentilavakuutus](#), sähköisesti täytettävä (5.3.2018) [myös englanniksi [Parachutist's health statement](#) (5.3.2018)]. Lomakkeita: [Lisenssi- ja kouluttajakelpoisuushakemus](#) (27.3.2018, täytettävä pdf).

HUOM.: Tandemhyppymestarien tekemä tandemhyppymestarikertauskuulustelu on kohdassa 4.

2.3 Lista hyväksytyistä apukouluttajista

Selitys ja viite: KP (tai AKP) pitää ajan tasalla olevaa luetteloä hyväksymistään apukouluttajista, eli kuka kelpoinen (vähintään B-lisenssi, 100 IA-hyppyä ja tietenkin koulutus ja osaaminen tehtävään) saa toimia kerhossa esim. radiokouluttajana tai vaikkapa kurssilla rastikouluttajana (= maakouluttaja). [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4 (Koulutusorganisaatio).

Linkitys: Koulutuspäällikön luettelon ylläpitäminen: [Ohje](#) (5.3.2018) ja [Koulutuspäällikön luettelo](#), word (9.3.2017).

2.3.1 Apukouluttajien oikeudet eroteltu

Selitys ja viite: Kaikki apukouluttajat eivät välttämättä saa toimia kaikissa kerhon apukoulutustehtävissä (kuten esim. radiokouluttaja tai kurssin rastikouluttaja). Sekaannuksien välttämiseksi on syytä merkitä mitä apukoulutusta apukouluttaja saa tehdä. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4 (Koulutusorganisaatio).

Linkitys: Koulutuspäällikön luettelon ylläpitäminen: [Ohje](#) (5.3.2018) ja [Koulutuspäällikön luettelo](#), word (9.3.2017).

2.4 Oppilaskalustoluettelo

Selitys ja viite: KP (tai AKP) pitää ajan tasalla olevaa luetteloä hyväksymistään oppilaiden käytössä olevasta kalustosta. Tällaisia ovat repputyypit, pää- ja varavarjat sekä hyppykoneet. Kalustoluetteloon siis riittää, kun hyväksyty kalusto merkitään tyypeittäin (esimerkiksi päävarjo/Navigator (220–280), varavarjo/PD-193R, valjaat/Wings, lentokone C-182 jne.), mutta siitä voidaan toki pitää tarkemminkin ”inventariotyyppisesti” ja merkitä myös muuta kalustoa ja välineistä (katso Kalustopuolen omavalvontalomake kohdat 2 ja 3). [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohdat 1.1.2 (Oppilashyppääjän varusteet), 1.1.3 (siipikuormat) ja 3.4 (Koulutusorganisaatio). Lisäksi pitää huomata, että koulutuspäällikön tai apulaiskoulutuspäällikön pitää hyväksyä jatkokoulutusvaiheen oppilaan mahdollinen oman varjokaluston käyttöoikeus; tämä merkintä tehdään oppilaan hyppypäiväkirjaan.

Linkitys: Koulutuspäällikön luettelon ylläpitäminen: [Ohje](#) (5.3.2018) ja [Koulutuspäällikön luettelo](#), word (9.3.2017). Muut ohjeet: [Hyppykäyttöön soveltuvat laskuvarjokokonaisuuden komponentit](#) (6.3.2018) ja [Sopivankokoisen pääkuvun valitsemisesta](#) (16.3.2011).

2.5 Koulutuspaikkaluettelo (oppilashyppy)

Selitys ja viite: KP (tai AKP) pitää ajan tasalla olevaa luetteloa hyväksymistään oppilashyppykoulutuspaikoista (oppilashyppy on tehtävä koulutuspäällikön hyväksymälle hyppypaikalle), eli mihin oppilashyppäjä voidaan TURVALLISESTI suorittaa. Lainaus ohjeesta: ”Hyppypaikalla on oltava ennalta järjestettynä olosuhteisiin nähden tarpeellinen pelastus- ja ensiapuvalmius. Hyppypaikalla on oltava tuulen suuntaa ja voimakkuutta osoittava välineistö. Hyppypaikan **suositeltu** esteetön vähimmäiskoko on vallitsevan maatuulen suunnassa 300 metriä ja tuuleen poikittain nähden 150 metriä. Lisäksi oppilashyppypaikalla on oltava viestivälineet pelastuspalvelun hälyttämistä varten sekä **oppilashyppytoiminnan ollessa käynnissä maahenkilö**, jolla on yhteys hyppykoneen lentäjään. Tandemhyppyillä alueen edellytetään olevan esteistä vapaa vallitsevan maatuulen suunnassa 100 metrin ja tuuleen poikittain nähden 25 metrin matkalta.” [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohdat 3.1 (Hyppypaikalla ja maalialueelle asetetut vaatimukset) ja 3.4 (Koulutusorganisaatio).

Laskuvarjohyppyihin ilmailulain (864/2014) 75 § 1 momentin tarkoittamilla lentopaikoilla on saatava lentopaikan päällikön tai hänen edustajansa lupa. Jos kyseessä on muu kuin lentopaikka, tarvitaan maanomistajan suostumus.

Ensimmäinen lause oli poistettu 19.5.2017 annetusta OPS M6-1:stä. Jonka myötä se ja jälkimmäinen lause poistettiin 22.2018 annetusta [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#). Kannattaa kuitenkin ottaa huomioon ns. normaali kohtelias käytös ja [jokamiehenoikeuksien](#) velvollisuudet ja rajoitukset. Asiasta on kirjoitettu Laskuvarjohyppääjän oppaassa (1.3.2018) sivulla 113 seuraavaa:

Laskuvarjohyppyllä laskeutumisalueen käyttöön olisi hyvä olla maanomistajan lupa, vaikka jokamiehenoikeuksien perusteella se ei ole välttämätöntä. Kuitenkaan tähän perustuva käyttö ei saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa tai häiriötä. Lisäksi pitää muistaa, että jokamiehenoikeudet eivät koske piha-alueita, viljelyksiä ja muita erityiseen käyttöön otettuja alueita. Kertaluontoiseen hyppyyn ei välttämättä pysty lupaa pyytämään, mutta kannattaa valita laskeutumisalue siten, että aiheuttaa mahdollisimman vähän vahinkoa. Piha- tai viljellylle alueelle laskeutumista tulee aina välttää. Esimerkiksi eläinten aitausten lähelle ja varsinkin niiden sisään laskeutumista on vältettävä, sillä eläimet säikähtävät helposti hyppääjää ja saattavat tarpeen tullen puolustautua ärhäkästi.

Linkitys: Koulutuspäällikön luettelon ylläpitäminen: [Ohje](#) (5.3.2018) ja [Koulutuspäällikön luettelo](#), word (9.3.2017).

2.6 Koulutuspäällikön luettelo nähtävillä

Selitys ja viite: Koulutuspäällikön luettelon esille laittamisesta ei ole SIL:n ohjeessa mainintaa, mutta se on erittäin tärkeää ja suositeltavaa tiedonkulun varmistamiseksi niin kouluttajille, apukouluttajille kuin oppilaillekin. Erityisesti KP:n vastuuvinkkelistä on erinomaisen oleellista, jotta ei tule epäselvyyttä henkilöistä (yms.), jotka KP on hyväksynyt. Kyseessä on Termiikitarkastuksissa vakiintunut käytäntö.

2.7 Koulutusorganisaation vastuuhenkilöiden (KP, TP, KAP sekä mahdolliset AKP ja päälentäjä) suostumukset ja niiden arkistointi

Selitys ja viite: [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohdassa 3.4 (Koulutusorganisaatio) todetaan, että kouluttavan organisaation muodostavat koulutuksesta vastaava henkilö eli koulutuspäällikkö, kalustopäällikkö ja turvallisuuspäällikkö sekä kouluttajat. Sama henkilö voi toimia useammassa tehtävässä.

Laskuvarjohyppyorganisaatiolla tai organisaatiolla tarkoitetaan kerhoa, yhdistystä tai muuta tahoa, joka järjestää laskuvarjohyppyä.

Koulutusorganisaatiolla tarkoitetaan laskuvarjohyppyorganisaatiota, joka on tehnyt Suomen Ilmailuliitto ry:lle koulutusilmoituksen.

Koulutusorganisaation vastuuhenkilöiden (KP, TP, KAP sekä mahdolliset AKP ja päälentäjä) on **annettava organisaatiolle kirjalliset suostumukset tehtäviinsä**. Kyseessä **Ei siis ole KP:n luettelon osa** eikä suostumuksia tarvitse lähettää SIL ry:lle, vaan ne **arkistoidaan yhdistyksessä**. Suostumuksesta on olemassa erillinen mallipohja nimellä: [Suostumuslomake MALLI](#).

Kouluttajien suostumusta ei enää tarvita, mutta halutessaan kerho voi toki vaatia suostumukset.

3 TURVALLISUUSPÄÄLLIKÖN TEHTÄVÄT

Vastuuhenkilö TP

Osallistuvat Muu organisaatio

Tärkeys SIL määräys, paitsi ja 3.4.1. Lisäksi ilmoitus onnettomuustilanteessa ilmailuohjeen GEN T1-4 mukaisesti on ilmailumääräystasoinen.

Enää ei nykyisessä ohjeessa suoraan edellytetä TP:n kansiota (= kaikkien tiedossa ja saatavilla oleva kansio, johon on kerätty turvallisuuteen liittyviä asioita), mutta TP:n kansio (tai vastaava) toteuttaa helposti ja hyvin [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohdassa 3.4 todetun: *Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että hyppytoimintaan ja hyppyturvallisuuteen liittyvät määräykset, ohjeet ja tiedotteet ovat kaikkien hyppääjien saatavilla (TP:n kansio tai vastaava).*

Lisäksi koulutettavien saatavilla, joko opetustiloissa tai henkilökohtaisesti, tulee olla koko koulutusajan seuraavat hyppytoimintaa koskevat, voimassa olevat asiakirjat:

- ilmailulaki
- yleistä laskuvarjotoimintaa koskevat ilmailuviranomaisen ilmailumääräykset ja tiedotukset
- SIL:n ohje [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#)
- SIL:n koulutusohjelmat
- SIL:n laatimat turvallisuusmääräykset ja -tiedotteet.

Ts. näitä ei tarvitse kerätä oppilaita varten erikseen, vaan hyvin toteutettu ja selkeästi esille laitettu Turvallisuuspäällikön kansio [ks. mallisisällysluettelo [Turvallisuuskansion sisällysluettelomalli](#), word (20.4.2014)] toteuttaa myös nämä asia. Katso myös tämän lomakkeen kohdat 5.1.1 ja 5.1.3. Myös sähköisesti toteutettu versio katsotaan riittäväksi (esim. kerhon verkkosivulla kohta, jossa on tarpeelliset linkit)

3.1 Valtakunnalliset hyppyturvallisuuteen liittyvät ohjeet saatavilla (määräykset, ohjeet, oppaat, muut oleelliset tiedotteet)

Selitys ja viite: Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että hyppytoimintaan ja hyppyturvallisuuteen liittyvät määräykset, ohjeet ja tiedotteet ovat kaikkien hyppääjien saatavilla. Erityisesti [Laskuvarjohyppääjän opas](#) (1.3.2018) sisältää erinomaista tietoa myös kokeneemmalle hyppääjälle luettavaksi säännöllisesti, joten oppaan uusin versio olisi syytä olla kaikkien hyppääjien saatavilla eikä vain oppilailla. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4 (Koulutusorganisaatio).

Linkitys: [Turvallisuuskansion sisällysluettelomalli](#), word (20.4.2014). Muut ohjeet: [Kriisiviestintäohje ja toiminta onnettomuustilanteessa](#) (19.1.2018), [Toimintaohjeet vakavassa onnettomuustilanteessa](#) (19.1.2018), [Hyppykäyttöön soveltuvat laskuvarjokokonaisuuden komponentit](#) (6.3.2018) ja [Sopivankokoisen pääkuvun valitsemisesta](#) (16.3.2011).

3.2 Kerho-, hyppykone- ja hyppypaikkakohtaiset ohjeet, määräykset ja tiedotteet saatavilla

Selitys ja viite: Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että hyppytoimintaan ja hyppyturvallisuuteen liittyvät määräykset, ohjeet ja tiedotteet ovat kaikkien hyppääjien saatavilla. Tähän kohtaan liittyy oleellisesti **kerhon Hyppytoiminnan ohje tms.**, johon on kerätty kerhon toiminnan erityispiirteitä ja ohjeistusta. Ainakin mahdolliset pokanvanhimman toimintaan, maahenkilön toimintaan, hätähyppyyn, pakkolaskuun tai nousevalla linjalla tapahtuvaan uloshyppyyn liittyvät ohjeet on syytä mainita ja varmistaa, että kaikki hyppytoimintaa osallistuvat tietävät ne omalta osaltaan (oppilaat, lisenssihyppääjät – MYÖS VIERAILIJAT ja lentäjät). Muutenkin **yh-teistoimintaa lentäjien kanssa on syytä säännöllisesti miettiä ja keskustella yhdessä** (sekä ohjeistaa ja kirjata ylös), katso lisätietoja kohdasta **8 Lentokone ja Hyppylento-ohje**. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohdat 3.2 (Hyppytoiminnan ja -turvallisuuden valvonta) 3.4 (Koulutusorganisaatio).

HUOM.: Pokanvanhimman tehtävät ja vastuut sekä hänen paikkansa hyppykoneessa on organisaation annettava kirjallisen ohjeen muodossa sekä tiedotettava hyppääjille ja lentäjille. Ohje voi olla yhdistetty esimerkiksi lento- ja/tai hyppytoimintaa koskevaan ohjeeseen tai vastaavaan. **Pokanvanhimman tehtävä on varsinkin isoissa kerhoissa haastava tehtävä**, jota täytyy harjoitella jo oppilasaikana kouluttajien johdolla riittävästi. Lisäksi voi olla myös kerhokohtaisia erityisvaatimuksia, jotka on opetettava.

Linkitys: [Turvallisuuskansion sisällysluettelomalli](#), word (20.4.2014). [Trafin tiedote, 4-2015, Turvallisuudesta laskuvarjohyppyylennoilla, Hyppytoiminnanohje -malli](#), pdf (3.5.2018), [Hyppylentotoiminta](#).

Kerhokohtainen luettelo (esim. pelastusvene, pelastusliivit tietyillä ehdoilla, yms.; Hyppytoiminnan ohje; yhteistoiminta lentäjien ja pokanvanhimman ja koko pokan välillä).

Eli kerhon **”Hyppytoiminnan ohje”** tai vastaava on **käytännössä välttämätön**. [Hyppytoiminnanohje -malli](#), pdf (3.5.2018)

3.2.1 Hyppääjiä koskevat NCO-tarkistuslistat

Selitys ja viite: Lisäksi tarvitaan **hyppääjiä koskevat ns. NCO-tarkistuslistat**, joissa periaatteessa kiitetään kerhon **”Hyppytoiminnan ohjeessa”** kerrottuja asioita. Listat sijoitetaan hyppykoneeseen helposti saataville; hyvä keino voi olla koostaa ne parille A4-arkille, laminoida ja kiinnittää koneeseen sisälle siten, että niitä pystyy ”ajan kuluksi” lukemaan ylösnousun aikana. Seuraavassa on esimerkkejä tällaisista (LT:n verkkosivut, kohta [Hyppylentotoiminta](#)):

- [Hyppytoiminnan ohje - esimerkki](#) (docx)
- [Hyppyoven käyttö - esimerkki NCO-tarkistuslista](#) (docx)
- [Pokanvanhin ja tehtävät - esimerkki NCO-tarkistuslista](#) (docx)
- [Varjo avautuu koneessa - esimerkki NCO-tarkistuslista](#) (docx)
- [Varjo avautuu koneessa - varjo ilmavirtaan - esimerkki NCO-tarkistuslista](#) (docx)
- [Uloshyppyä koskevat ohjeet - esimerkki NCO-tarkistuslista](#) (docx)
- [Hätähyppy - esimerkki NCO-tarkistuslista](#) (docx)
- [Pakkolasku - esimerkki NCO-tarkistuslista](#) (docx)

Yleisilmailun uudet lentotoimintavaatimukset (**NCO**) tulivat voimaan 25.8.2016, ja uudet vaatimukset erityislentotoimintaan (NCO.SPEC) tulivat voimaan 21.4.2017.

Katso myös luku [8 Lentokone ja Hyppylento-ohje](#).

3.3 Pelastus-, onnettomuustilanne- ja ensiapuohjeet saatavilla

Selitys ja viite: Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että hyppytoimintaan ja hyppyturvallisuuteen liittyvät määräykset, ohjeet ja tiedotteet ovat kaikkien hyppääjien saatavilla. Ensiapuohjeita löytyy mm. SPR:n sivuilta (<https://www.punainenristi.fi/ensiapuohjeet>). Näitähän ei suoranaisesti käsketä pitämään näkyvillä, mutta lajimme luonteen huomioon ottaen näin on syytä menetellä. LVH toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset, kohta 3.4 (Koulutusorganisaatio).

HUOM.: Loogista voisi olla, että turvallisuuspäällikkö vastaa myös kerhon ensiapu- ja onnettomuustilannevälineistöstä, mutta oleellista on, että asia on kerhossa päätetty ja vastuuhenkilön tiedossa (Katso kohta [Z Yleisiä ja muita asioita](#)).

Linkitys: [Turvallisuuskansion sisällysluettelomalli](#), word (20.4.2014).

3.3.1 Kriisiviestintäohje esillä

Selitys ja viite: Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että hyppytoimintaan ja hyppyturvallisuuteen liittyvät määräykset, ohjeet ja tiedotteet ovat kaikkien hyppääjien saatavilla. LVH toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset, kohta 3.4.

Linkitys: [Kriisiviestintäohje ja toiminta onnettomuustilanteessa](#) (19.1.2018).

3.3.2 Toiminta vakavassa onnettomuustilanteissa ohje on päivitetty kerhokohtaisilla asioilla ja esillä (laminoituna sekä tarvittavat kalvotussit kirjoittamista varten)

Linkitys: [Toimintaohjeet vakavassa onnettomuustilanteessa](#) (19.1.2018).

Selitys ja viite: Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että hyppytoimintaan ja hyppyturvallisuuteen liittyvät määräykset, ohjeet ja tiedotteet ovat kaikkien hyppääjien saatavilla. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4. [Toimintaohjeet vakavassa onnettomuustilanteessa](#) sisältää toimintaohjeet jaoteltuna: A) Johto, B) Etsintä ja eristys ja C) Opastus. Tämä voidaan ja kannattaakin pitää kerholla esillä ja käyttää koulutuksissa, mutta esim. pelastusrepussa (tms.) on syytä olla varakappaleet. Nämä kolme ohjetta kannattaa laminoida (eivät mene maastossa huonoksi) ja niihin kirjoittamista varren on syytä varata kalvotussi (pysyvä jälki).

3.3.3 Toiminta vakavassa onnettomuustilanteissa -ohjeen puhelinnumerot saatavilla suljetussa kirjekuoressa

Selitys ja viite: Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että hyppytoimintaan ja hyppyturvallisuuteen liittyvät määräykset, ohjeet ja tiedotteet ovat kaikkien hyppääjien saatavilla. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

Linkitys: Erikseen kerhoille (PJ ja KP) on lähetetty luottamukselliset puhelinnumerot sisältävä lappu. Tämä suljetaan kirjekuoreen edellisten ohjeiden yhteyteen. Syynä suljettuun säilytykseen on, että sisältävät sellaisia puhelinnumeroita, joita ei ole tarpeen levitellä, vaan käytetään ainoastaan tositalanteessa. Katso myös kohta [7.3 Järjestetäänkö kerhossa onnettomuustilannekoulutusta](#).

3.4 Turvallisuusilmoituslomake täytetään vain verkkolomakkeella

Selitys ja viite: Turvallisuuspäällikkö valvoo, että laskuvarjohyppytoiminnassa sattuneet vaaratilanteet ilmoitetaan viipymättä SIL ry:lle. Turvallisuusilmoitus täytetään nykyään netissä [Turvallisuusilmoitus](#), joten tämä on syytä ohjeistaa kaikille hyppääjille ja opettaa oppilaille koulutuksen aikana. Ilmoituksesta pitää toimittaa kopio AINAKIN organisaation turvallisuuspäällikölle, joten tämä on syytä huomioida (sähköisestä ilmoituksesta lähtevät tarvittavat kopiot organisaation vastuuhenkilöille automaattisesti; **kerhon PJ pysyy muokkaamaan näitä henkilöitä omilla tunnuksillaan**). [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 1.4 (Vaaratilanteesta ilmoittaminen) ja 3.4 (Koulutusorganisaatio).

HUOM 1.: Ilmoitus on laadittava mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen. Tämä ilmoitus ei kuitenkaan vapauta tekemästä ilmoitusta ilmailun onnettomuuksista, vakavista vaaratilanteista ja poikkeamista ilmailuuhjeen [GEN T1-4](#) mukaisesti. Lisäksi tandemhyppyillä sattuneista vaaratilanteista on tehtävä ilmoitus tandemlaskuvarjon valmistajalle ja tandemeksaminaattorille.

HUOM 2.: Jos laskuvarjohyppytoiminnan yhteydessä sattuu sellainen vaaratilanne, jossa hyppääjän tai ilma- liikenteen turvallisuus on vaarantunut tai olisi saattanut vaarantua, on tapahtuneesta viipymättä tehtävä kirjallinen selonteko (Turvallisuusilmoitus) SIL:lle (sähköinen lomake: turvallisuusilmoitus.laskuvarjotoimikunta.fi). Tapauksia, joista ilmoitus on aina tehtävä, ovat mm. seuraavat:

- Kaikki tapaukset, jotka ovat turvallisuutta vaarantavia tai joista olisi voinut kehittyä vaaratilanne.
- Kaikki tapaukset, joissa varjon toiminta on ollut epänormaali (vajaatoiminta).
- Kaikki hypyt, joissa on käytetty varavarjoa.
- Kaikki tapaukset, joissa on sattunut loukkaantumisia.

Tässä on tehty palautteen perusteella **ajatusmallin remontointia**. Tavoitteena on **alentaa raportointikynnystä nykyisestä, jolloin riskien ennustaminen helpottuu ja niihin voidaan puuttua ajoissa**.

Järjestys on muutettu tukemaan uutta ajattelumallia, jossa halutaan ns. ”poikkeamailmoituksia”. Ts. nämä kaksi ensimmäistä kohtaa ovat sellaisia, josta on melko pitkälle ”selvitty säikähdyksellä”. Myös tuo neljäs, jos ei ole ollut tarvetta lääkäriin tai sairaalaan. Sitten jos on ollut tarvetta lääkärille tai kolmas pallukka (VV), niin kyseessä perinteisempi vaaratilanne.

Tietenkin toivotaan ilmoitusta asap, ja tarvittaessa voi korjata ja lisäyksiä/tarkennuksia tehdä kuten nytkin.

Uusi sähköinen lomakepohja tukee tätä ajatusmallia, ja poikkeaman ilmoittaminen on kevyempi prosessi. Hyppylentäjille on myös suunniteltu oma poikkeamailmoitusjärjestelmä, mutta tämä ei ole vielä operatiivisessa käytössä.

Kannattaa myös lukea [Laskuvarjohyppääjän oppaasta](#) (kohta 27.4 Turvallisuusilmoitus).

Linkitys: [Turvallisuusilmoitus](#) nettilomake Laskuvarjotoimikunnan sivuilla.

3.4.1 Täytetyt turvallisuusilmoitukset analysoidaan ja tiedolla vaikutetaan kerhon turvallisuuskulttuuriin esim. turvallisuuspäivänä

Selitys ja viite: On kerhokohtainen asia, miten kerhon jäseniä tiedotetaan esim. kerholla sattuneista vaaratilanteista ja pidetäänkö näkyvillä täytetyt ja tulostetut turvallisuusilmoitukset. Ainakin niiden kertomaa kannatta käyttää hyödyksi kerhon turvallisuuspäivänä tai vastaavana. Turvallisuuspäivää varten on olemassa LT:n ohje, joka sisältää siihen liittyviä hyviä käytäntöjä yms. Lisäksi löytyy ohjeita kouluttajien kauden aloitusta tai pitemmän tauon jälkeen jatkamista varten.

Linkitys: [Turvallisuusilmoitus](#). [Turvallisuuspäivän kättä pitempää](#), word (24.3.2017), [Kouluttajan kauden avaus, esimerkkejä](#) (26.3.2017), [NHM:n kauden avaus](#) (26.3.2017). Suomen hyppytoiminnan vaaratilanneilmoitusten analyysistä löytyy LT:n sivuilta ([Vaaratilannekoosteita](#)).

3.5 Turvallisuuspäällikön oikeudet ja velvollisuuden on organisaation annettu kirjallisen ohjeen muodossa

(ohje voi olla yhdistetty esimerkiksi lento- ja/tai hyppytoimintaa koskevaan ohjeeseen tai vastaavaan)

Selitys ja viite: Turvallisuuspäällikön oikeudet ja velvollisuuden on organisaation annettava kirjallisen ohjeen muodossa. Ohje voi olla yhdistetty esimerkiksi lento- ja/tai hyppytoimintaa koskevaan ohjeeseen tai vastaavaan. Turvallisuuspäällikkö voi kieltää hyppäämisen henkilöltä, joka ei noudata hyppytoimintaan liittyviä ohjeita ja määräyksiä. Turvallisuuspäälliköllä on oltava toiminnan laajuuden huomioon ottaen riittävät tiedot laskuvarjohyppytoiminnasta ja sen turvallisuudenhallinnasta. Ts. TP:n tehtävät ja ennen kaikkea oikeudet on tehtävä selväksi kerhon ohjeistuksessa. TP:n tehtävä on vaativa, eli siihen ei kannata valita tuoretta lisenssihyppääjään kuin aivan erityisestä syystä. Eli luultavasti ainakin HTO on tarkistettava ja päivitettävä.

3.6 Turvallisuusryhmä on muodostettu (suositus)

Selitys ja viite: Organisaation suositellaan muodostavan turvallisuusryhmän, johon kuuluvat turvallisuuspäällikön lisäksi esimerkiksi koulutusvälikö, puheenjohtaja, päälentäjä ja eri kokemuksella olevia hyppääjiä. Turvallisuusryhmä on TP:n tuki, kuten kouluttajat ovat KP:lle. Turvallisuusryhmän perustaminen on suositeltavaa.

4 KOULUTUSKIRJANPITO

Vastuuhenkilö KP

Osallistuvat Koulutusorganisaatio

Tärkeys SIL määräys; myös OPS M6-1 taseisia asioita, kohta 4.1.1

Selitys ja viite:

Alkeiskurssin aikana koulutuksesta vastaavan hyppymestarin on pidettävä oppilaista koulutuspäiväkirjaa tai vastaavaa. Siihen tulee merkitä pidetyt oppitunnit, harjoitukset sekä eri oppiaineiden ja harjoitusten hyväksytyt koesuoritus ja kokeen vastaanottaneen hyppymestarin varmennus. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.5.1 (Koulutuskirjanpito). sekä [Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017), jossa asiaa on selitetty tarkemmin. Lisäksi myös lomakemallit [Alkeiskurssin koulutuspäiväkirja](#) (1), word (9.3.2017) ja [Alkeiskurssin koulutuspäiväkirja](#) (2), word (9.3.2017) sekä [Nova-alkeiskurssin koulutuspäiväkirja](#) (3), word (9.3.2017).

4.1 Terveystilavakuutuksien (TTV) tarkastusmerkinnät

Selitys ja viite: Koulutusorganisaation on taltioitava koulutukseen liittyvä aineisto vähintään kahden vuoden ajan: merkinnät tarkastetusta terveystilavakuutuksesta ja (mahdollisesti) lääkärintodistuksesta (terveystilavakuutuksia ja lääkärintodistuksia ei kannata (saa) taltioida kerholla, vaan ne annetaan takaisin; ks. Huom. 2–4 ja kohta 4.2). [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohdat 2.1.2 ja 2.2.1 (Lääkätieteelliset vaatimukset) 3.5.1 (Koulutuskirjanpito).

HUOM. 1: Terveystilavakuutuslomaketta ei saa muuttaa, vaan on käytettävä SIL:n valmista pohjaa.

HUOM. 2: TTV:n tarkastusmerkintä alkeisoppilaan osalta tehdään ilmoittautumislomakkeeseen (GDPR-muutos, ks. Huom. 4.) ja Hyppypäiväkirjaan.

HUOM. 3: Alkeiskurssin ilmoittautumislomakkeelle on kaksi eri mallia: [Henkilötiedot ja jäsenhakemus SIL-jäsenyys](#), word (2.2.2018), [Henkilötiedot ja jäsenhakemus ei vakuutusta](#), word (2.2.2018), joita voidaan muuttaa vastaamaan paremmin kerhon tarpeita; kannattaa kuitenkin huomioida esim. vakuutuksien ilmoittamisen pakollisuus. **NÄMÄ päivitetään 25.5.2018 mennessä ja niiden kääntöpuolelle tulee malliohje ”Tietosuojaselosteesta”, jossa kerrotaan tietosuojakäytännöistä.**

HUOM. 4: GDPR:n myötä TTV:n taltioiminen muuttuu. TTV tarkastetaan vastaavan kouluttajan toimesta ja siitä tehdään tarkastusmerkintä Hyppypäiväkirjaan ja alkeiskurssilla myös ilmoittautumislomakkeeseen tai vastaavaan. TTV annetaan tarkastuksen jälkeen takaisin, eikä sitä taltioida kerholle.

Linkitys: [Laskuvarjohyppääjän terveystilavakuutus](#), sähköisesti täytettävä (5.3.2018) ja [Parachutist's health statement](#) (5.3.2018).

4.2 Lääkärintodistuksien tarkastusmerkinnät

Selitys ja viite: Koulutusorganisaation on taltioitava koulutukseen liittyvä aineisto vähintään kahden vuoden ajan: merkinnät tarkastetuista lääkärintodistuksista. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohdat 2.1.2 ja 2.2.1 (Lääkätieteelliset vaatimukset) 3.5.1 (Koulutuskirjanpito).

HUOM. 1: Testikysymys KP:lle: ”Milloin ja keneltä vaaditaan lääkärintodistus?” Kirjoita vastaus ”Kerhon merkintöjä” -kohtaan.

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

HUOM. 2: Lomakkeen KP:n yms. kuittauspaikka on suunniteltu lääkärintodistuksen tarkastusmerkintää varten.

HUOM. 3: Merkitä tehdään myös aina oppilaan Hyppypäiväkirjaan.

HUOM. 4: Tämä muuttuu GDPR:n myötä niin, että lääkärintodistuksen tarkastetaan vastaavan kouluttajan toimesta ja siitä tehdään tarkastusmerkintä Hyppypäiväkirjaan ja alkeiskurssilla myös ilmoittautumislomakkeeseen tai vastaavaan (koska TTV:tä ei enää taltioida kerholle). Lääkärintodistus annetaan tarkastuksen jälkeen takaisin (kuten nytkin).

Linkitys: [Laskuvarjohyppääjän terveydentilavakuutus](#), sähköisesti täytettävä (5.3.2018) ja [Parachutist's health statement](#) (5.3.2018). sekä [Ohjeita tutkivalle lääkärille](#) (5.3.2018).

4.3 Holhoojan suostumukset

Selitys ja viite: Koulutusorganisaation on taltioitava koulutukseen liittyvä aineisto: holhoojan suostumukset. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.5.1 ja OPS M6-1, kohta 4.1.1.

HUOM.: Erittäin tärkeä kohta; holhoojan suostumuksen puuttuminen esim. onnettomuustilanteessa voi helposti johtaa erittäin vakaviin vastuuseuraamuksiin. OPS M6-1: *Laskuvarjohyppääjän on oltava vähintään 15-vuotias. Jos hän on alle 18-vuotias, hänellä on oltava laskuvarjohyppytoimintaan huoltajan kirjallinen lupa.*

Linkitys: [Henkilötiedot ja jäsenhakemus SIL-jäsenyyss](#), word (2.2.2018), [Henkilötiedot ja jäsenhakemus ei vakuutusta](#), word (2.2.2018).

4.4 Alkeiskurssin oppituntikirjanpito

4.4.1 Käytetyt tuntimäärät merkitty

4.4.2 Koulutusaiheet merkitty

4.4.3 Valvoneen HM:n varmennukset

4.4.4 VV- ja UH- sekä kaatumistaidonnäytteiden kuittaukset

4.4.5 Koulutusta vähintään 2 päivänä

Selitys ja viite: Koulutusorganisaation on taltioitava koulutukseen liittyvä aineisto: koulutuskirjanpito, kirjalliset kokeet vastauksineen, merkintä hyväksytystä käytännön kokeesta. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.5.1 (Koulutuskirjanpito) sekä [Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017), jossa asiaa on selitetty tarkemmin.

Linkitys: [Alkeiskurssin koulutuspäiväkirja](#) (1), word (9.3.2017) ja [Alkeiskurssin koulutuspäiväkirja](#) (2), word (9.3.2017) sekä [Nova-alkeiskurssin koulutuspäiväkirja](#) (3), word (9.3.2017).

4.5 Koulutuskortit

Selitys ja viite: Alkeis-, perus- ja jatkokoulutuksen koulutuskortissa tulee näkyä suoritettujen kokeiden päivämäärät sekä koulutusohjelmaan kuuluvat hyppysuoritukset ja taidonnäytteet. Teoriat [t3.5, t3.6 ja t7.3 (PL) ja t6, t9.2.3, t9.3, t10 (NOVA) sekä t13] ovat erityisen kriittisiä oppilaan turvallisen etenemisen suhteen, joten niiden kouluttamisen tärkeyttä on painotettu ympyröimällä kyseiset teoriat; toki myös muutkin pitää kouluttaa. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.5.1.

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

HUOM.: SIL:n (LT:n) Hyppypäiväkirja ja siinä olevat koulutuskortit ottavat huomioon muissa ohjeissa ja koulutusohjelmissä olevat asiat. Ts. mahdollisen oman version tekemisessä on syytä tämä tarkasti huomioida.

Linkitys: [Koulutuskortit PL ja Nova](#) (1.3.2018), Hyppypäiväkirja 1.3.2018.

4.6 Alkeiskurssin oppituntikirjanpito ja Koulutuskortit arkistoitu

Selitys ja viite: Aineisto on taltioitava ja säilytettävä vähintään kahden vuoden ajan. Tämä aineisto on pyydettäessä esitettävä SIL:n määräämälle tarkastajalle. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.5.1.

Linkitys: [Alkeiskurssin koulutuspäiväkirja](#) (1), word (9.3.2017) ja [Alkeiskurssin koulutuspäiväkirja](#) (2), word (9.3.2017) sekä [Nova-alkeiskurssin koulutuspäiväkirja](#) (3), word (9.3.2017). [Koulutuskortit PL ja Nova](#) (1.3.2018).

4.7 Kokeiden tarkastus ja säilytys

4.7.1 vähintään 70 % oikein, kuittausmerkinnät ja VV:n käyttöä koskeva vastaus*

4.7.2 koesuoritukset voimassa yhden vuoden suorituspäivästä

4.7.3 säilytettävä 2 vuotta

Selitys ja viite: Aineisto on taltioitava ja säilytettävä vähintään kahden vuoden ajan. Tämä aineisto on pyydettäessä esitettävä SIL:n määräämälle tarkastajalle. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohdat 2.1.4 ja 3.5.1 sekä [Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017).

Linkitys: *[Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017) sivu 4 ja 8, Koekysymyksiä (kerhojen koulutuspäälliköille on jaettu Excel-tiedosto, jossa on valmiita esimerkkikysymyksiä, oikeita vastauksia ja pisteys).

4.8 Vakuutusturva ilmoitettu kirjallisesti

Selitys ja viite: Oppilaille tulee kertoa vakuutusturvasta. Mikäli kerholla ei ole oppilaalle hyppytoiminnassa sattuvia vahinkoja korvaavaa vakuutusta, on vakuutuksen hankkimista suositeltava kirjallisesti. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.5.2 sekä [Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017).

HUOM.: Kurssilaiselle ei saa jäädä epäselväksi, miten hänet on vakuutettu ”kerhon puolesta” (eli jos kerho liittyy kaikki SIL ry:n jäseniksi) tai onko ollenkaan (liittyminen on kurssilainen omalla vastuulla). **Erityisen tärkeää tämä on, jos kyseessä on alle 18-vuotia, jolloin asia on tultava myös holhoojan tietoon (ja nimi alle).**

Linkitys: [Hei hyppyräjäiläinen](#) (14.1.2018) ja [Dear student parachutist](#) (14.1.2018) sekä [Henkilötiedot ja jäsenhakemus SIL-jäsenyys](#), word (2.2.2018) ja [Henkilötiedot ja jäsenhakemus ei vakuutusta](#), word (2.2.2018).

4.8.1 Jos ei vakuutuksia, hyppytoiminnassa sattuvia vahinkoja korvaavaa vakuutusta on suositeltava kirjallisesti

Selitys ja viite: Oppilaille tulee kertoa vakuutusturvasta. Mikäli kerholla ei ole oppilaalle hyppytoiminnassa sattuvia vahinkoja korvaavaa vakuutusta, on vakuutuksen hankkimista suositeltava kirjallisesti. [Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017).

Linkitys: [Hei hyppyrussilainen](#) (14.1.2018) ja [Dear student parachutist](#) (14.1.2018) sekä [Henkilötiedot ja jäsenhakemus SIL-jäsenyys](#), word (2.2.2018) ja [Henkilötiedot ja jäsenhakemus ei vakuutusta](#), word (2.2.2018).

4.9 Kerhon jäseneksi ”hakeminen” liittymislomakkeessa tehty selväksi

Selitys ja viite: Asia mainitaan [Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017). Sitten miksi oppilaiden pitää olla kouluttavan yhdistyksen jäseniä, onkin kokonaan toinen asia. Yhdistys toki toimii jäseniensä kautta sekä yhdistyksen säännöt ja yhdistyslaki säätelevät jäsenyyttä, ja ero yhdistystoiminnan ja kaupallisen toiminnan välillä on osittain tässä. Esim. lentokoneen vakuutuksessa voi olla sääntö, että lentäjien pitää kuulua vakuutuksen ottaneeseen yhdistykseen. Tietenkin kerho voi sääntöjensä mukaisesti muuttaa jäsenmaksuksi ”mitä vaan”.

Myös *Trafi* on lähestynyt laskuvarjokerhoja aiheen tiimoilta (*Trafin Tiedote 3.1.2014: Laskuvarjohyppytoiminta yhdistyksissä*), ja he lähtevät hyvin pitkälle samasta näkökohdasta, jotta kerhossa hyppäävien pitää olla sen yhdistyksen jäseniä (tai tapahtumassa vähintään SIL ry:n jäseniä, ja silloinkin pitää ”vierailun” olla oikeasti vierailua ja koskee lähinnä itsenäisiä hyppääjiä). *Trafin Turvallisuustiedotteessa* 14.4.2015 ([Ilmailu: Lentoturvallisuus laskuvarjohyppytoiminnassa 14.4.2015](#)) asiaa sivutaan kohdassa ”*Kaupallinen ja ei-kaupallinen toiminta*”. Asiaa on myös käsitelty *Trafin* sivuilla ”[Usein kysytyt](#)”-osiossa, johon kannatta tutustua laajemminkin, mutta tästä asiasta siellä sanotaan:

Keväällä 2017 voimaan tullut lentotoiminta-asetuksen (965/2012/EU) päivitys on korvannut ilmailumääräyksen OPS M1-23 laskuvarjohyppytoimintaa koskevat osat. Lentotoiminta-asetus ei mainitse kattojärjestöjäsenyyttä, mutta Trafi katsoo kuitenkin edelleen, että hyppy-yhdistyksen X hyppytoiminnassa voi olla mukana hyppy-yhdistyksen Y jäsen N.N, edellyttäen että yhdistykset ovat valtakunnallisen harrasteilmailun kattojärjestön jäseniä.

Trafi edellyttää myös, että hyppy-yhdistys X huolehtii siitä, että N.N:lle selvitetään ennen hyppytoimintaan osallistumista hyppy-yhdistyksen X toimintatavat sekä -mallit. Lisäksi hyppylennolla, jolla N.N on mukana, lentäjän on varmistettava hyppääjän jäsenyydestä sekä siitä, että N.N:lle on kerrottu hyppy-yhdistyksen toimintamallit.

Trafi tarkistaa kantansa tarvittaessa uusien tietojen ja kokemusten valossa hyppytoimintakauden 2017 jälkeen.

Myös muita vakuutus- ja veroteknisiä asioita varmaankin on. **Onkin hyvin pitkälle kerhon oma asia linjata näiden pohjalta toimintamallinsa (oppilashyppääjien ja itsenäisten hyppääjien sekä kouluttajien ja lentäjien jne. osalta) sekä kirjoittamaan linjauksensa lomakeosaan kohtaan ”Kerhon merkintöjä”.**

Linkitys: [Henkilötiedot ja jäsenhakemus SIL-jäsenyys](#), word (9.3.2017) ja [Henkilötiedot ja jäsenhakemus ei vakuutusta](#), word (9.3.2017).

4.9.1 SIL ry:n jäseneksi ”hakeminen” liittymislomakkeessa tehty selväksi, jos kerho liittää kurssilaiset automaattisesti

Selitys ja viite: Jos kerho liittää kurssilaiset ”automaattisesti” myös SIL ry:n jäseniksi, on tämäkin ilmoitettava lomakkeessa selkeästi ja jakaa [Hei hyppyrussilainen](#) (14.1.2018).

Linkitys: [Hei hyppyrussilainen](#) (9.3.2017) ja [Dear student parachutist](#) (9.3.2017) sekä [Henkilötiedot ja jäsenhakemus SIL-jäsenyys](#), word (9.3.2017).

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

Vastuhenkilö KP

Osallistuvat Tandemtiimi (THM:t); kohdat 4.10–4.16 koskevat erityisesti tandemtoimintaa

Tärkeys SIL määräys; myös [OPS M6-1](#), kohta 4.10

Selitys ja viite:

Tandemoppilaan kelpoisuuden koulutuskirjanpitoon voi varmentaa vain tandemhyppymestari. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.5.1 (Koulutuskirjanpito) sekä [Tandemhyppykoulutus](#) (9.10.2005) ja lomakemallit.

HUOM. 1: Koulutuspäällikön kannattaa tutustua ohjeeseen [Tandemohje koulutuspäällikölle](#) (20.4.2014), vaikka se ei ehkä aivan kaikilta osin ole täysin pätevä, mutta antaa kuitenkin huomattavan paljon tietoa.

HUOM. 2: Lisäksi on syytä lukea tämän dokumentin kohdissa 4.1.–4.8.1 ollut teksti, sillä ne koskevat osittain myös tandemasioita, mutta niissä olevaa ei ole kaikilta osin uudelleen kirjoitettu tähän.

4.10 Tandemhyppykurssille ilmoittautumiset (lomake)

Selitys ja viite: Koulutusohjelma toimii myös ilmoittautumislomakkeena. SIL ry on julkaissut erilliset ilmoittautumislomakepohjat tandemhyppykurssille. [Tandemhyppykoulutus](#) (9.10.2005).

HUOM. 1: Myös tandemlomakkeessa täytyy olla holhoojan suostumus, jos kurssilainen alle 18 v. **Holhoojan suostumuksen puuttuminen esim. onnettomuustilanteessa voi helposti johtaa erittäin vakaviin vastuuseuraamuksiin.** [OPS M6-1](#): Laskuvarjohyppääjän on oltava vähintään 15-vuotias. Jos hän on alle 18-vuotias, hänellä on oltava laskuvarjohyppytoimintaan huoltajan kirjallinen lupa.

HUOM. 2: SIL:n lomakemallit ottavat edellä olevan huomioon ja myöhemmin tulevan vakuutusasian. Myös mahdollinen SIL-jäsenyydestä ilmoittaminen on otettu mukaan. Ts. oman version tekemisessä on syytä nämä muistaa ottaa mukaan. **NÄMÄ päivitetään 25.5.2018 mennessä (GDPR) ja niiden kääntöpuolelle tulee malliohje ”Tietosuojaselosteesta”, jossa kerrotaan tietosuojakäytännöistä.**

Linkitys: [Tandemkurssin ilmoittautumislomake](#), word (ei vakuutusta, 2.5.2017), [Tandemkurssin ilmoittautumislomake](#), word (SIL ry:n jäsenyys + vakuutus, 2.5.2017) ja [Tandemkurssin ilmoittautumislomake](#), word (SIL ry:n kautta hankittu vakuutus, 2.5.2017).

4.11 Tandemoppilaan TTV

Selitys ja viite: Koulutusorganisaation on taltioitava koulutukseen liittyvä aineisto: merkintä tarkastetusta terveydentilavakuutuksesta ja mahdolliset merkinnät tarkastetusta lääkärintodistuksesta. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohdat 2.1 ja 3.5.1.

HUOM. 1: Terveydentilavakuutuslomaketta ei saa muuttaa, vaan on käytettävä SIL:n valmista pohjaa.

HUOM. 2: Arkistointia yms. koskevat asiat ovat myös tandemlomakkeiden kanssa voimassa (ks. 4.6).

HUOM. 3: Myös tandemoppilaan pitää käydä tietyissä tilanteissa lääkärissä. **Tehtävä:** Milloin ja mistä syystä? Kirjoittakaa vastaus kohtaa ”Kerhon merkintöjä”.

HUOM. 4: Tämä muuttuu GDPR:n myötä niin, että TTV tarkastetaan tandemhyppymestarin toimesta ja siitä tehdään tarkastusmerkintä tandemkurssilla ilmoittautumislomakkeeseen tai vastaavaan. TTV annetaan tarkastuksen jälkeen takaisin eikä sitä taltioida kerholle.

Linkitys: [Tandemoppilaan terveydentilavakuutus](#) (5.3.2018) ja [Ohjeita tutkivalle lääkärille - Tandemoppilas](#) (5.3.2018).

4.12 Tandemoppilaalle jaettava ohje

Selitys ja viite: (Lisäksi) koulutettaville on jaettava riittävä määrä kirjallista aineistoa itseopiskelua ja opetuksen kertaamista varten. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

Linkitys: [Ohjeita tandemoppilaalle](#) (1.3.2011).

4.13 Tandemoppilaan vakuutusturva

Selitys ja viite: Vakuutus ei ole pakollinen, mutta jos vakuutusta ei ole, niin suositus, kuten kohdassa 4.8.1. [SIL ry:n kautta saa hankittua vakuutuksen](#) hintaan 5 € tandemhyppy. Tämä Sporttiturva tandemhyppäjien matkustajille 1.1.2018 - 31.12.2018 korvaa:

- *Hoitokorvaus 15 000 € jokaista äkillistä tapahtumaa kohti.*
- *Omavastuu 100 € jokaista äkillistä tapahtumaa kohti.*
- *Haittakorvaus 30 000 €.*
- *Kuolinkorvaus 8 500 €.*

Linkitys: [Ohjeita tandemoppilaalle](#) (1.3.2011), [Tandemkurssin ilmoittautumislomake](#), word (ei vakuutusta, 2.5.2017), [Tandemkurssin ilmoittautumislomake](#), word (SIL ry:n jäsenyys + vakuutus, 2.5.2017) ja [Tandemkurssin ilmoittautumislomake](#), word (SIL ry:n kautta hankittu vakuutus, 2.5.2017).

4.14 Tandemoppilaiden liittäminen kerhon jäseniksi

Selitys ja viite: Hyppytoiminta järjestetään kerhossa, kerhon jäsenille. Erityisesti tandemhyppytoiminta voidaan helposti rinnastaa ”yleisölenätyksiin”. **Katso tarkemmin kohta 4.9.**

Linkitys: [Ohjeita tandemoppilaalle](#) (1.3.2011), [Tandemkurssin ilmoittautumislomake](#), word (ei vakuutusta, 2.5.2017), [Tandemkurssin ilmoittautumislomake](#), word (SIL ry:n jäsenyys + vakuutus, 2.5.2017) ja [Tandemkurssin ilmoittautumislomake](#), word (SIL ry:n kautta hankittu vakuutus, 2.5.2017).

4.15 Tandemhyppymestarikertauskuulustelu

Selitys ja viite: Kun tandemhyppymestari uudistaa kelpoisuutensa [HUOM. vaatimukset hyppymääristä ovat muuttuneet; ks. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#) (9.3.2017)], on hänen tehtävä muiden paperitöiden ja lääkärisäkäynnin lisäksi Tandemhyppymestarin koe kelpoisuuden uusimista varten. Kokeen asiat ”kuulustele” tandemhyppymestariilta tandemhyppymestarikouluttaja **tai toinen tandemhyppymestari**. Näiden puuttuessa voi koulutuspäällikkö ottaa kokeen vastaan perehdyttyään aiheeseen tandemhyppymestarikouluttajan kanssa. Koe suoritetaan suullisena kuulusteluna siten, että tandemhyppymestari voi näyttää miten toimisi. Jotta koe olisi luotettava, kokeen vastaanottajan on itse ensin kerrattava oikeat toimintamallit *Strong Enterprises Tandem Instructor Certification Course* -oppaasta – suomennos vuodelta 2003.

Linkitys: [Toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#) (22.2.2018), kohta 2.3.5 (Tandemhyppymestari) ja [Tandemhyppymestarikoe](#) (1.5.2006).

4.16 Tandemvarjon pakkauskirjanpito

Selitys ja viite: Tandemvarjo on oppilasvarjo, joten sitä käsitellään kuten oppilasvarjoa, josta pidetään pakkauskirjanpitoa (tandemhyppymestari vastaa).

Linkitys: [Tandempakkauskirjanpito](#) (18.11.2015).

4.16.1 Tandemvarjon 25 hypyn tarkastus

Selitys ja viite: Tandemvarjo on oppilasvarjo, joten sitä käsitellään kuten oppilasvarjoa. Lisäksi tandempäävarjolle pitää tehdä joka 25 hypyn jälkeen tarkastus (tandemhyppymestari vastaa).

Linkitys: [Strong tandem 25 hypyn tarkastuslista](#) (KT I/2010, 7.2.2010), [DHT 25 hypyn tarkastusohje](#) (31.1.2018).

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

Vastuuhenkilö KP/PJ/Sihteeri

Osallistuvat Koulutusorganisaatio yms.; kohdat 4.17–4.20 ovat yleisen tason kysymyksiä

Tärkeys SIL määräys sekä muuta lainsäädäntöä

4.17 Kerhon lomakkeet ilman hetu:n loppuosaa

Selitys ja viite: [Henkilötietolaki](#) 22.4.1999/523.

HUOM. 1: Yhdistyksen jäsenistä on hallituksen/johtokunnan pidettävä luetteloa. Luetteloon on merkittävä kunkin jäsenen täydellinen nimi ja kotipaikka (tämä voi olla osoite). [Yhdistyslaki](#) 26.5.1989/503.

HUOM. 2: Yhdistykselle syntyy monta erilaista rekisteriä, joista säädetään uudessa [EU:n tietosuoja-asetuksessa \(GDPR\)](#), jonka siirtymäaika loppuu 25.5.2018.

4.18 ”Koneessa ei turvavöitä” ilmoitettu

Selitys ja viite: Ilma-aluksessa on oltava istuinvyö jokaiselle henkilölle, ja vyön on oltava kiinnitettynä rullauksen, lento-onlähdön ja laskun aikana sekä silloin, kun se turvallisuuden vuoksi on tarpeen. Tästä vaatimuksesta poiketen ilma-aluksen päällikön ja laskuvarjohyppääjien suostumuksella ja omalla vastuulla saa kuitenkin kuljettaa enintään kymmentä laskuvarjohyppääjää ilman istuinvyötä. Lisäksi henkilöllä, jota varten ei ole istuinvyöllä varustettua istuinta, on oltava laskuvarjo ja laskuvarjohyppykoulutus. OPS M6-1 (2010 julkaistu vanha versio), 3.4.1 ja 3.4.2.

Voimassa olevassa OPS M6-1:ssä (19.5.2017) ei yllä olevaa enää ole, koska kohdat 3.4.1 ja 3.4.2 on poistettu toimivallan siirtymisen vuoksi.

NCO:

- Lennon kriittisten vaiheiden aikana ja aina, kun ilma-aluksen päällikkö katsoo sen olevan tarpeen turvallisuuden varmistamiseksi, tehtäväasiantuntijan (= hyppääjä) on oltava määrätyllä paikallaan istuinvyö kiinnitettynä, ellei tarkistuslistassa muuta määrätä
- Istuimista ja turvavöiden käytöstä laskuvarjohyppylennoilla säädetään lentotoiminta-asetuksen kohdissa NCO.SPEC.PAR.105–110 Istuimet:
 - **Lattia voidaan käyttää istuimena edellyttäen, että tehtäväasiantuntijalla on mahdollisuus pitää jostain kiinni tai kiinnittää itsensä.**
- ”Turisteille” (jotka eivät ole tehtäväasiantuntijoita) istuinvyöllinen penkki ja lisäksi:
 - ”Turistien” turvallisuudesta huolehdittava muutenkin kuin lennon aikana.

Toisin sanoen ”Koneessa ei turvavöitä” ilmoittamisen tarve ei ole poistunut, vaan pikemminkin päinvastoin.

Linkitys: [Henkilötiedot ja jäsenhakemus SIL-jäsenyys](#), word (9.3.2017) ja [Henkilötiedot ja jäsenhakemus ei vakuutusta](#), word (9.3.2017)

4.19 Kirjanpidon yms. henkilötietoja sisältävän materiaalin säilytys lukitussa paikassa

Selitys ja viite: [Henkilötietolaki](#) 22.4.1999/523

4.20 Uusimmassa Turvallisuustiedotteessa tai muuten määrätyt koulutusasiat

Selitys ja viite: Turvallisuustiedotteissa tai vastaavissa voidaan esim. velvoittaa kerhoa tai koulutuspäällikköä tekemään joitakin toimenpiteitä. Tarkastetaan, onko näitä nyt ja jos on, niin selvitetään, onko asiat huomioitu.

Linkitys: Turvallisuustiedotteet, jos on.

5 KOULUTUSPAIKAT JA OPETUSVÄLINEET

Vastuuhenkilö KP

Osallistuvat Koulutusorganisaatio

Tärkeys SIL määräys, paitsi 5.1.4 suositus

5.1 Teoriakoulutuspaikat ja -välineistö

Selitys ja viite: Kouluttavalla organisaatiolla on oltava käytettävissään koulutustoimintaa varten tarkoituksenmukaiset ja riittävät opetustilat sekä -välineet. Opetusvälineistön avulla pitää voida havainnollistaa riittävän tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti koulutusohjelman edellyttämä tavoite. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

5.1.1 Määräykset ja ohjeet oppilaiden luettavissa

Selitys ja viite: Koulutettavien saatavilla, joko sähköisesti, opetustiloissa tai henkilökohtaisesti, tulee olla koko koulutusajan hyppytoimintaa koskevat, voimassa olevat asiakirjat. Nämä voivat olla ns. Turvallisuuspäällikön kansiossa (**ks. kohta 3 Turvallisuuspäällikön tehtävät**) tai vaikkapa kerhon (jäsen) verkkosivuilla oleva ajantasainen linkkiluettelu (tai viittaus LT:n sivuille KP:n kansioon). [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

Linkitys: Ilmailulaki [7.11.2014/864](#), [OPS M6-1](#) (19.5.2017), [Toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#) (22.2.2018), [Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017), [Koulutusohjelma II](#) (1.3.2018), [Koulutusohjelma II: Novakoulutus](#) (1.3.2018), [Seinäversio koulutusohjelma, PL](#) pdf (1.3.2018) [Seinäversio koulutusohjelma, NOVA](#) pdf (1.3.2018), [Seinäversio FS-hyppyohjelma](#) (1.3.2018), [Seinäversio Freehyppyohjelma](#) (1.3.2018), [Seinäversio Kuvunkäsittelyohjelma](#) (1.3.2018).

5.1.2 Kalvosarja viimeisin versio tai vastaava

Selitys ja viite: KP:n tehtävänä on huolehtia ja vastata siitä, että koulutustoiminnassa noudatetaan ilmailumääräyksiä ja voimassa olevia SIL:n ohjeita. Hän vastaa myös siitä, että koulutus tapahtuu hyväksytyyn koulutusohjelman ja opetusmateriaalin mukaisesti. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

Linkitys: [Alkeiskurssin kalvosarja](#), powerpoint (2.5.2018), [Alkeiskurssin kalvosarja](#), pdf (2.5.2018).

HUOM. 1: SIL alkeiskurssin kalvosarja sisältää sekä PL- että NOVA-alkeiskurssiin liittyviä kalvoja ja erityispiirteitä. Lisäksi on huomioitu erilaisia UH-tyylejä yms. Kalvot eivät siis sovellu sellaisenaan, vaan niihin on kerhossa tehtävä kerhon toiminnan mukaiset muutokset (esim. poistettava kalvoja ja kohtia sekä lisättävä kerhokohtaista lisämateriaalia: kuten hätähyppy ja pakkolasku sekä muutakin vastaavaa). Katso lisäohjeita kalvosarjan ensimmäiseltä sivulta.

HUOM. 2: KP:n kansioon lisätään PL-alkeiskurssin (C-182) Powerpoint-esitykset [Laskuvarjohyppääjän oppaan](#) luvuista 2–5 sekä muut [Koulutusohjelma I](#):n asiat, Kurssin avaus, Kertaus ja Lopetus (= kokeen palautus ja kerhokohtaisia ohjeita jatkosta). Näitä esityksiä voi helposti muokata kerhojen omiin erityispiirteisiin soveltuviksi. Dioihin on laitettu esimerkkejä, mihin voisi linkittää videoita tai dokumentteja, esimerkiksi "[Hei hyppykurssilainen](#)". **Kerhot voivat jakaa omia materiaalejaan käytettäväksi LT:n kautta. Hyviä juttuja kannattaa jakaa!**

5.1.3 SIL ry:n tiedotteet (TT) esillä (ilmoitustaulu yms.)

Selitys ja viite: Koulutettavien saatavilla, joko opetustiloissa tai henkilökohtaisesti, tulee olla koko koulutusajan hyppytoimintaa koskevat, voimassa olevat asiakirjat. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

HUOM. 1: Erityisesti Turvallisuustiedotteet pitää lisäksi esillä kerhon ilmoitustaululla ja niistä pitää myös muistaa tiedottaa jäsenistöä.

HUOM. 2: Lisäksi Koulutusohjelma II on loistavasti kiteytetty yhden sivun koosteeseen [Seinäversio koulutusohjelma, PL](#) pdf (1.3.2018) [Seinäversio koulutusohjelma, NOVA](#) pdf (1.3.2018), , joka/jotka kannattaa laminoida kerhon seinälle. Myös FS-, Freehyppy- ja Kuvunkäsittelyohjelmasta ovat omat tiivistelmänsä: [Seinäversio FS-hyppyohjelma](#) (1.3.2018), [Seinäversio Freehyppyohjelma](#) (1.3.2018) ja [Seinäversio Kuvunkäsittelyohjelma](#) (1.3.2018).

Linkitys: [Seinäversio koulutusohjelma, PL](#) pdf (1.3.2018) [Seinäversio koulutusohjelma, NOVA](#) pdf (1.3.2018), [Seinäversio FS-hyppyohjelma](#) (1.3.2018), [Seinäversio Freehyppyohjelma](#) (1.3.2018), [Seinäversio Kuvunkäsittelyohjelma](#) (1.3.2018).

5.1.4 E-taulu tai vastaava

Selitys ja viite: Ei ole sinänsä pakollinen. Hyppääjän on osoitettava terveydentilansa koulutusorganisaatiolle terveydentilavakuuksella. E-taulun avulla oppilaan (ja itsenäisen hyppääjän) on helppo tarkastaa näkönsä. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohdat 2.1.2 ja 2.2.1.

Linkitys: [Laskuvarjohyppääjän terveydentilavakuutus](#), sähköisesti täytettävä (5.3.2018).

5.2 Oppilaille jaettava materiaali

Selitys ja viite: Lisäksi koulutettaville on jaettava riittävä määrä kirjallista aineistoa itseopiskelua ja opetuksen kertaamista varten. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

5.2.1 Oppilaille jaettavat oppaat ovat viimeisintä versiota (SIL ry:n hyväksymiä; ja saavathan kertaavat oppilaat uudet oppaat)

Selitys ja viite: Lisäksi koulutettaville on jaettava riittävä määrä kirjallista aineistoa itseopiskelua ja opetuksen kertaamista varten. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

Linkitys: [Laskuvarjohyppääjän opas](#) (9.3.2017)

Tähän liittyvät myös: [Koulutusohjelma II](#) (1.3.2018), [Koulutusohjelma II: Novakoulutus](#) (1.3.2018), [Seinäversio koulutusohjelma, PL](#) pdf (1.3.2018) [Seinäversio koulutusohjelma, NOVA](#) pdf (1.3.2018), [Seinäversio FS-hyppyohjelma](#) (1.3.2018), [Seinäversio Freehyppyohjelma](#) (1.3.2018), [Seinäversio Kuvunkäsittelyohjelma](#) (1.3.2018).

5.2.2 Hei hyppykurssilainen -esite jaettu

Selitys ja viite: Oppilaille tulee kertoa vakuutusturvasta. Mikäli kerholla ei ole oppilaalle hyppytoiminnassa sattuvia vahinkoja korvaavaa vakuutusta, on vakuutuksen hankkimista suositeltava kirjallisesti. Tietenkään tämän pakollisuus on vain lähinnä ”järkevä toiminnan” takia. Eli jos kerho haluaa olla ns. SIL-kerho, niin on loogista jakaa informaatiota SIL:listsä. Lisäksi vakuutusturva on siellä kerrottu.

Linkitys: [Hei hyppykurssilainen](#) (14.1.2018) ja [Dear student parachutist](#) (14.1.2018).

5.2.3 Hyppypäiväkirja (koulutusohjelmia noudattava malli)

Selitys ja viite: Kouluttajan on nimikirjoituksellaan varmennettava valvonnassaan tehdyt koulutushyppyt oppilaan hyppypäiväkirjaan. SIL:n hyppypäiväkirja noudattaa ohjeita ja koulutusohjelmia. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.5.1.

Linkitys: Hyppypäiväkirja 9.3.2017. [Koulutuskortit PL ja Nova](#) (9.3.2017)

HUOM.: Laskuvarjohyppääjän oppaita ja Hyppypäiväkirjoja voi tilata seuraavasta linkistä:

Linkki tilauslomakkeeseen: <https://www.webpolsurveys.com/S/47F2584954A63EFE.par>

Lisäohjeita muutoshistoriadokumentin alussa:

[Laskuvarjohyppääjän opas 2018, muutokset verrattuna edelliseen \(9.3.2017\) oppaaseen](#) (21.3.2018)

5.3 Harjoitusvälineet ja paikat

5.3.1 Oppilaat harjoittelevat koukkupuukon käyttöä

Selitys ja viite: Koukkupuukon käyttöä on harjoiteltava alkeiskurssilla. [Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017).

Linkitys: Ei ole enää mainittu suoraan missään, mutta lienee edelleen erittäin tärkeä taito. Aikaisemmin on mainittu Tutkintaselostuksen suosituksien pohjalta tehdyssä Turvallisuusmääräyksessä.

5.3.2 Konemalli lentokonetta vastaava (esim. ovimalli)

Selitys ja viite: Kouluttavalla organisaatiolla on oltava käytettävissään koulutustoimintaa varten tarkoituksenmukaiset ja riittävät opetustilat sekä -välineet. Tähän löytyy myös Tutkintaselostuksesta suositus. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

Linkitys: [Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017).

5.3.3 UH-harjoituspaikka toimiva (esim. patjan asento)

Selitys ja viite: Kouluttavalla organisaatiolla on oltava käytettävissään koulutustoimintaa varten tarkoituksenmukaiset ja riittävät opetustilat sekä -välineet. Tähänkin löytyy myös Tutkintaselostuksesta suositus. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.4.

Linkitys: [Koulutusohjelma I](#) (9.3.2017).

6 Koulutuskäytössä olevat hyppypaikat

<u>Vastuhenkilö</u>	KP
<u>Osallistuvat</u>	Koulutusorganisaatio
<u>Tärkeys</u>	SIL määräys

6.1 Maalialue sopiva oppilastoimintaan

Selitys ja viite: Oppilashyppy on tehtävä koulutuspäällikön hyväksymälle hyppypaikalle. Hyppypaikan **suositeltu** esteetön vähimmäiskoko on vallitsevan maatuulen suunnassa 300 metriä ja tuuleen poikittain nähden 150 metriä. Eli sinne vaan pihalle mittaamaan 😊. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.1.

6.2 Tuulipussi

Selitys ja viite: Hyppypaikalla on oltava tuulen suuntaa ja voimakkuutta osoittava välineistö. [Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#), kohta 3.1.

7 MUITA JA YLEISIÄ ASIOTA

Vastuuhenkilö KP, PJ, TP, Päälentäjä (tms.)

Osallistuvat Koulutusorganisaatio, Hallitus/Johtokunta

Tärkeys SIL määräys, paitsi 7.3–7.5 suositus; myös OPS M6-1, kohta 7.6

7.1 EA-välineistö

Selitys ja viite: Hyppypaikalla on oltava ennalta järjestettynä olosuhteisiin nähden tarpeellinen pelastus- ja ensiapuvalmius. Useimmat loukkaantumiset ovat sellaisia, että nopeasti aloitettu KKK (Kylmä, Kohoasento ja Kompressio) on tehokas ensiapu. Esim. metsään laskeutumisen yhteydessä saatetaan tarvita välineistöä runsaasti vuotavien haavojen tyrehdyttämiseen. Ts. ensiapuvälineistön (tai osan siitä) on syytä olla myös helposti mukaan otettava (ja että se myös otetaan mukaan, kun lähdetään pelastustoimiin esim. maastoon).

Linkitys: [Toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#) (22.2.2018), kohta 3.1; [SPR Nyrjähdyksien ensiapu, SPR Verenvuoto](#).

7.2 Varjojen ja asiakirjojen tarkistus ja jäseniltä ja vierailijoilta

Selitys ja viite: Kerhon kannalta on oleellista, että sen toimintaa osallistuu vain henkilöitä, joiden asiakirjat ja hyppykalusto ovat asianmukaisesti kunnossa. Esim. huonossa kunnossa oleva hyppyalusto voi aiheuttaa vaaratilanteita myös muille hyppääjille tai lentokoneelle (esim. apuvarjo irtoaa tahattomasti taskustaan, luuppi menee poikki yms.). Lisäksi esim. ”*kenelle ilmoitetaan onnettomuustilanteessa*” -tieto on hyppy-yhteisössä yleisesti kerätty ja valitettavasti osoittanut tarpeellisuutensa ikävissä tilanteissa.

7.3 Järjestetäänkö kerhossa onnettomuustilannekoulutusta?

Selitys ja viite: Hyvin ennakkoon mietitty, ohjeistettu ja harjoiteltu toiminta erilaisissa onnettomuustilanteissa kuuluu jokaisen vastuullisesti toimivan hyppykerhon vakituisiin käytäntöihin. Näihin saa tarvittaessa apua erilaisilta ammattilaisilta, joita myös usein on mukana kerhon toiminnassa.

Linkitys: [Toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset](#) (22.2.2018), kohta 3.1; [SPR Ensiapuohjeet](#).

7.4 Tehdäänkö kerhossa puhallustestejä?

Selitys ja viite: Tämä vaihtelee kerhokohtaisesti. Joskus voi olla hyvinkin tarpeen, mutta tärkeämpää on kerhokulttuuri ja -asenne asiaan liittyen.

7.5 Onko toimintaa leiriolosuhteissa mietitty ja ohjeistettu?

Selitys ja viite: Tämä myös vaihtelee kerhokohtaisesti. Osa kerhoja toimii vain yhdessä paikassa, mutta jos leireillä käydään ja varsinkin jos siellä toimintaolosuhteet ovat erilaisia, on perustelua kirjoittaa nämä toiset käytännöt ja toimintamallit ylös esim. kerhon Hyppytoiminnan- ja Hyppylento-ohjeeseen sekä tarvittaessa NCO-tarkistuslistoihin.

7.6 Puukko tai vastaava väline koneessa kiinnijääneen hyppääjän irrottamiseen; sijainti (ohjaajan ja hyppääjien saatavissa), kiinnitys ja kunto

Selitys ja viite: [OPS M6-1](#) (19.5.2017), kohta 3.7.

8 Lentokone ja Hyppylento-ohje

<u>Vastuuhenkilö</u>	Lentotoiminnan johtaja, vastuulentäjä tms., PJ, TP
<u>Osallistuvat</u>	Lento-organisaatio, Koulutusorganisaatio, Hallitus/Johtokunta
<u>Tärkeys</u>	Trafin ohjeet

Laskuvarjotoimikunnan verkkosivuilla ([Hyppylentotoiminta](#)) on *Part NCO tempurata* -nimiseen dokumenttiin kerätty tiivistelmä aiheesta.

- [Part NCO tempurata](#) (pdf).

8.1 Hyppylentoturvallisuusasiat mietitty ja otettu huomioon

Selitys ja viite: Trafin sivuilta löytyy huomattava määrä asiaan liittyvää materiaalia otsikolla: [Harrasteilmailun turvallisuus](#). Materiaalia on myös jaettu jo kerhoihin otsikolla ”Hyvä Ilmailutapa” (esitteitä ja julisteita). Trafi on myös julkaissut turvallisuustiedotteen [Lentoturvallisuus laskuvarjohyppytoiminnassa 14.4.2015](#) ja [Trafin tiedote, 12.1.2017, Laskuvarjohyppytoiminnan uudet pelisäännöt](#), joihin kannatta huolellisesti tutustua.

Materiaalia on runsaasti mutta tutustumisen arvoista. Esimerkiksi [Koulutusmateriaalia ja -ohjeita](#) -kohdasta löytyy *Sääoppia ja sään ennakkointia ilmailijoille*, joka sopii lentäjien lisäksi myös hyppääjille. Sieltä löytyy myös laskuvarjohyppytoimintaan liittyvää materiaalia, kuten yleisohje [[Hyppylento-ohje](#), [Hyppylento-ohje](#), word (12.8.2016)]; tämä malliohje on nyt päivitetty [Hyppylento-ohje](#), pdf (6.5.2018) ja [Hyppylento-ohje](#), word (6.5.2018) sekä löytyy Laskuvarjotoimikunnan sivuilta kohdista ”[Hyppylentotoiminta](#)” ja ”[Omavalvonta](#)”, jota kannattaa käyttää kerhon oman **Hyppylento-ohjeen** tekemiseksi tai päivittämiseksi. Lisäksi sieltä löytyy ohjeita ja apuvälineitä riskien hallintaan ([Turvallisen toiminnan malli ilmailukerhoille](#)), näitä on esitelty liitteessä 1.

Trafin sivuilta poimittua (jossa **vihreällä** nykytilaa käsitteleviä huomiota):

Harrasteilmailun turvallisuusprojekti

*Harrasteilmailun turvallisuuden kehittämisprojekti käynnistettiin marraskuussa 2014 ja se päättyi vuoden 2015 lopussa. Projektin taustalla on laaja-alainen harrasteilmailun riskikartoitus, joka tehtiin liikenne- ja kuntaministerin toimeksiannosta. Syynä toimeksiantoon oli poikkeuksellisen suuri kuolemantapausten määrä harrasteilmailussa **projektia edeltäneiden** kolmen vuoden aikana.*

[Projektin loppuraportti](#) on julkaistu 12.1.2016 ja yhteistyö jatkuu tuloksissa kuvatus Suomen harrasteilmailuyhteisön turvallisuustyön toimintamallin puitteissa. Toimintamallin kehittäminen yhteistyössä ilmailuyhteisön kanssa oli yksi projektille asetetuista päätavoitteista. Projektia on tehty tiiviissä yhteistyössä ilmailuyhteisön, Finavian, Ilmatieteen laitoksen ja erityisesti Suomen Ilmailuliiton (SIL) sekä Suomen Moottorilentäjien Liiton (SMLL) kanssa.

Mukana tuloksia tekemässä on ollut iso joukko vapaaehtoisia ilmailun harrastajia, joille kuuluu iso kiitos lopputuloksesta. Projektin tulokset on viety käytäntöön ja ne löytyvät näiltä sekä tammikuun 2016 aikana julkaistavilta uudistettavilta Yleisilmailijalle-sivuilta. Tutustu tarkemmin [projektin esittelyyn](#).

Laskuvarjohyppylentotoiminnassa liittyvät suurimmat riskit lentokoneen kuormaamiseen ja lentokoneen painopisteen liikkumiseen sekä nousun että etenkin uloshyppyvaiheen aikana. {Tiivistelmä; lisäksi koska tilanne on nykyään (5/18) joiltakin osin muuttunut, on tähän Harrasteilmailun riskikartoituksesta suoraan lainattuun tekstiin tehty muutama erillinen ajantasaistava huomio.}

Toimenpiteiden keskeisiä kokonaisuuksia ja teemoja:

Yhteisöllisyyden vahvistaminen: Yhteisöllisyys nähdään keskeiseksi keinoksi hiljaisen tiedon ja turvallisuusmyönteisten asenteiden levittäjänä sekä yksittäisen harrastajan osaamisen ylläpidon varmistajana. Yhteisöllisyys ehkäisee myös tietoista ja tiedostamatonta riskinottoa. Perinteisen yhteisöllisen kerhotoiminnan rinnalle noussut itsenäinen harrastaminen edellyttää uudenlaista yhteisöllisyyttä tuottavien keinojen kehittämistä.

Koulutuksen kokonaisuus: Koulutus on merkittävien taustatekijä taitojen ja asenteiden rakentamisessa. Koulutuksessa toimenpiteet kohdentuvat teoria- ja lentokoulutuksen sekä oppimateriaalin laadullisten elementtien kehittämiseen ja harmonisointiin, oppimistuloksiin ja opetuksen laatuun, jatkuvaan oppimiseen ja osaamisen ylläpitoon, vertailumaista saatavan tiedon ja materiaalin hyödyntämiseen sekä huomion kiinnittämiseen koulutuksessa erityisesti tunnistettuihin riskitekijöihin.

Yhteistyön lisääminen ja harmonisointi: Harrasteilmailuyhteisöstä löytyy lukuisia esimerkkejä kerhojen, yhdistysten ja yksittäisten ilmailijoiden erinomaisesta turvallisuustyöstä ja hyvistä toimintatavoista. Näitä esimerkkejä on saatava laajemmin muiden hyödynnettäväksi ja yleisesti käyttöön. Tämä edellyttää yhteistyön lisäämistä ja tiedon jaon toimintamallien kehittämistä.

Tehokkaan turvallisuusviestinnän lisääminen: Kun ilmailuyhteisön rakenteita vahvistetaan, yhteistyötä tiivistetään ja toimintatapoja harmonisoidaan, saavutetaan laadukkaalla turvallisuusviestinnällä suuri teho. Tietoisuuden lisääminen tunnistetuista riskeistä ja niitä lisäävistä ja vähentävistä tekijöistä sekä turvallisuusmyönteisiin asenteisiin vaikuttaminen ovat tehokas keino riskien pienentämisessä. Sekä viranomaisten että ilmailuyhteisön on etsittävä uudenlaisia keinoja viestinnän tehostamiseksi.

Keskeiset riskit ja niiden hallinta

Lentotoiminnan riskit laskuvarjohyppytoiminnassa

Yhteenveto ja johtopäätökset

Kartoituksen perusteella keskeiset riskit laskuvarjohyppäämiseen liittyvässä lentotoiminnassa liittyvät lentokoneen kuormaamiseen ja lentokoneen painopisteen liikkumiseen sekä nousun että etenkin uloshyppävaiheen aikana. Hyppääjien keskuudessa laskuvarjohyppäämiseen liittyvän lentotoiminnan riskit tiedetään, mutta riskien vakavuutta ja niiden syntyyn aiheuttavia seikkoja ei kaikkien kohdalla tiedosteta riittävästi. Tämän seurauksena ohjeiden noudattaminen tai ohjeisiin perehtyminen voi olla puutteellista.

Laskuvarjohyppäämiseen liittyvän lentotoiminnan riskeistä ei ole yhtenäisiä ohjeita hyppääjille eikä lentäjille. Lentäjien koulutus hoidetaan kerho- ja operaattorikohtaisesti. Lentäjille ei ole yhtenäistä valtakunnallista koulutusohjetta laskuvarjohyppytoimintaan liittyvästä lentotoiminnasta. Kartoituksessa tuli esille **tarve lisätä hyppääjien ja hyppylentäjien tietämystä toistensa toiminnasta** ja erityisesti keskeisistä riskeistä ja niiden vähentämisestä.

Samaisen kartoituksen mukaan keskeiset riskit ja niiden hallintaan liittyen toteaa seuraavaa:

Lentotoiminnan riskit laskuvarjohyppytoiminnassa

Suomessa laskuvarjohyppytoiminnassa on käytössä useita erityyppisiä lentokoneita. Pienempiä Cessnoja (4-6 hyppääjää) on useita, ja suuremmat ovat kaksi Pilatus Porteria (10 hyppääjää) sekä **{tällä hetkellä ei ole Pilatus Portereita hyppykäytössä Suomessa}** kaksi Cessna Caravia (15-18 hyppääjää). Suomessa käytetään laskuvarjohyppäämisessä sekä ei-kaupallisen kerhotoiminnan että kaupallisen toimijan operoimia lentokoneita. Laskuvarjohyppäämiseen käytettävässä lentokoneessa ilma-aluksen päällikön ja hyppääjien suositumuksella sekä omalla vastuulla ei tarvitse olla kaikille istuinvoitaa, mikäli hyppääjiä on korkeintaan kymmenen. Jokaisen ilman istuinvoitaa kyydissä olevan henkilön tulee olla varustettuna laskuvarjolla ja tulee olla laskuvarjohyppykoulutettu **{Edellinen kohta on OPS M6-1:stä poistettu (tästä lisää myöhemmin)}**.

NCO.SPEC.PAR.110 Istuimet: Ilma-aluksessa voidaan lattiaa käyttää istuimena, mikäli tehtäväasiantuntijalla (= hyppääjällä) on mahdollisuus pitää jostain kiinni tai kiinnittää itsensä. Suomen Ilmailuliitto edellyttää laskuvarjokerhojen hyppytoimintaohjeen sisältävän **yleiset asiat lentokoneen kuormauksesta sekä lentokoneessa liikkumisesta**. Lentokonetyyppien erilaisuuden vuoksi yleistä Suomen Ilmailuliiton tekemää ohjeistusta laskuvarjohyppäämiseen liittyvästä lentotoiminnasta ja siihen liittyvistä riskeistä hyppääjille tai lentäjille ei ole.

Lentokoneen kuormaus ja nousuvaihe

Keskeinen riskitekijä nousun aikana on lentokoneen väärä tai muuttuva painopiste, joka voi aiheuttaa lentokoneen hallinnan menetyksen. Estävänä suojauksena on koneen oikea kuormaaminen, selkeät painorajat sekä merkinnät missä hyppääjien tulee koneessa olla tai miten koneessa saa liikkua nousun aikana. Useassa hyppytoiminnassa käytettävässä pienessä lentokoneessa käytännössä ainoa vaikuttava tekijä on painorajan seuraaminen, koska koneen koko rajoittaa liikkumista koneessa. Joissain isoista lentokoneista on selkeä merkintä, jonka etupuolella tulee olla nousun aikana. Joissain koneissa myös istumapaikat ja istuinvyöt ohjaavat sijoittumista.

Uloshyppyvaihe

Lentokoneen lentäessä uloshyppylinjalla riskitekijänä on hyppääjien väärä tai liiallinen liikkuminen koneessa erityisesti koneen takaosaan jolloin lentokoneen painopiste voi muuttua liiallisesti kriittisellä hetkellä ja aiheuttaa sakkauksen. Sakkkaus voi pahimmillaan aiheuttaa lentokoneen hallinnan menetyksen ja lukuisia uhreja. Eri toimijoilla on erilaiset ohjeet uloshypyn suorittamisesta ja kuinka painopiste pidetään sallituissa rajoissa. Joidenkin toimijoiden ohjeet määrittävät myös, kuinka monta hyppääjää saa olla enimmillään koneen ovella suorittamassa uloshyppyä, jotta painopiste pysyy sallituissa rajoissa. Yleisohjetta laskuvarjohyppäämiseen liittyvän lentotoiminnan riskeistä hyppääjille ei ole.

Laskuvarjohyppääjien tietoisuus lentotoiminnan riskeistä

Yleisesti laskuvarjohyppääjät kokevat lajin riskin sisältyvän pääasiassa itse hyppysuoritukseen. Tietämys itse laskuvarjohyppäämiseen liittyvästä lentotoiminnasta ja siihen liittyvistä riskeistä on vähäistä. Uhkat tiedetään, mutta uhkien vakavuutta tai niiden syntyyn aiheuttavia seikkoja ei tiedosteta riittävästi, jolloin ohjeiden noudattaminen tai ohjeisiin perehtyminen voi olla puutteellista. Tietoisuutta tulisi lisätä hyppääjille lentokoneen kuormauksen ja painopisteen muuttumisen sekä lentokoneessa liikkumisen riskitekijöistä ja niiden vakavuudesta.

Lentäjien koulutus laskuvarjohyppytoimintaan

Lentäjän koulutuksesta laskuvarjohyppytoimintaan kerhotoiminnassa vastaa laskuvarjokerho ja kaupallisessa toiminnassa lentokonetta operoiva yritys. Lentokoneiden erilaisuus luo lentäjien koulutukseen eroavaisuuksia ja valtakunnallisesti koordinoitua yhtenäistä tiedonjakoa ei ole. Suomen Ilmailuliiton yleisohjetta lentäjien koulutuksesta laskuvarjohyppytoimintaan ei ole. Riskikartoituksen aikana tuli myös ilmi ajoittainen puutteellinen koordinaatio hyppääjien ja lentäjän välillä.

Tilanne 5/2018: Yleisohje on olemassa (ensimmäinen versio 12.8.2016) ja tämä on sen päivitetty versio. Lisäksi on pidetty hyppylentäjien ja hyppääjien yhteinen turvallisuusviikonloppu tammikuussa 2017 Utissa sekä käsitelty hyppylentämistä useissa muissakin koulutustilaisuuksissa. Hyppykerhoille on tehty esimerkiksi ohje "Hyppytoiminnan ohje", jossa käydään läpi mm. asioita, jotka hyppääjän täytyy tietää hyppylentämisestä ja miten koordinaatio lentäjän ja hyppääjien välillä tapahtuu. Laskuvarjohyppääjien toiminnallisiin ohjeisiin lisättiin "päälentäjä" ja turvallisuuspäällikön tehtäviä tarkennettiin sekä kehoitettiin kerhoja perustamaan turvallisuusryhmä, jossa olisivat mm. turvallisuuspäällikkö, päälentäjä, koulutuspäällikkö ja puheenjohtaja. Laskuvarjohyppääjän oppaaseen on kirjoitettu luvut: Yleisesti lentokoneiden kantokyvystä ja painopisteen sijainnista, Lentokoneen sakkauksesta ja Sääminimeistä lentotoiminnassa sekä Päälentäjän ja Turvallisuuspäällikön tehtävistä. Lisäksi Laskuvarjotoimikunnan verkkosivuilla on julkaistu runsaasti ohje- ja esimerkkimateriaali. Hyppylentäjien koulutusohjelma on tekeillä yhteistyössä Suomen Urheiluilmailuopiston kanssa.

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

Linkitys: [Harrasteilmailun turvallisuus](#), [Trafin tiedote, 4-2015](#), [Turvallisuudesta laskuvarjohyppylennoilla](#), [Trafin tiedote, 12.1.2017](#), [Laskuvarjohyppytoiminnan uudet pelisäännöt](#).

8.2 Hyppylento-ohje

Selitys ja viite: [15678](#), [Trafin julkaisuja, 15-2014 – Harrasteilmailun riskikartoitus](#) ehdottaa jatkotoimenpiteiksi:

Suomen Ilmailuliitto julkaisee laskuvarjohyppylentoja suorittaville lentäjille koulutukseen yleisohjeen. Ohje on yleinen eikä yksilöi konetyyppejä. Ohje kiinnittää lentäjän koulutuksessa huomion asioihin, jotka ovat laskuvarjohyppäämiseen liittyvän lentotoiminnan erikoispiirteitä (mm. lentokoneen muuttuva painopiste, hidaslento, sakkaus).

Suomen Ilmailuliitto julkaisee laskuvarjohyppääjille ohjeen riskeistä laskuvarjohyppäämiseen liittyvässä lentotoiminnassa. Ohjeessa korostetaan riskien vakavuutta koskien lentokoneen kuormausta ja lentokoneessa liikkumista. Ohje ottaa kantaa myös hyppääjien ja lentäjän väliseen koordinaatioon.

Laskuvarjohyppytoiminnassa käytettäviin lentokoneisiin laitetaan selkeät merkinnät ja ohjeet kuormauksesta ja liikkumisesta.

Harrasteilmailu turvallisuusprojekti päättyi vuoden lopussa ja [loppuraportti](#) julkaistiin 12.1.2016. Projektissa tehtiin hyvää yhteistyötä erityisesti liittojen, SIL:in ja SMLL:n kanssa. Tuo yhteistyö jatkuu edelleen yhdessä sovitulla tavalla. Yhtenä tuotoksena on tämä kaikille Suomen laskuvarjokerhoille turvallisuustyön avuksi tarkoitettu hyppylentämisen ohje. Tällä pannaan täytäntöön myös yksi OTKESin Jämin onnettomuuden turvallisuussuosituksista.

Hyppylento-ohje

Osana koulutuksen tukimateriaalia tehdään kaikkien hyppyperhojen käyttöön tarkoitettua lisäohjeistusta erityisesti hyppylentotoimintaan. Ohjetyö on yksi harrasteilmailun riskikartoituksen toimenpidesuosituksista ja vastaa samalla OTKESin Jämin onnettomuuden tutkintaselostuksen L2014-02 turvallisuussuositukseen 2. Ohjetyön tueksi julkaistiin huhtikuussa [Turvallisuustiedote Lentoturvaluus laskuvarjohyppytoiminnassa](#). Tiedotteen tarkoitus oli kiinnittää laskuvarjokerhojen huomio turvallisuusasioiden kertaamiseen ennen kauden 2015 alkamista. Ohjeeseen on tulossa syventävää tietoa mm. turvallisuustiedotteessa esille nostetuista teemoista.

Useilla kerhoilla on jo nyt käytössään Hyppylento-ohje (Hyppylentäjän käsikirja, Lentotoiminnan ohje, tms.), mutta edelliset Trafin suositukset huomioonottava ohjeistus kerhon oman **Hyppylento-ohjeen tekemiseksi ja päivittämiseksi** on löydettävissä Trafin sivuilta osoitteesta:

http://www.trafi.fi/filebank/a/1471599332/772769bfd7874813b4e2e4815371580d/22234-Hyppylento-ohje_12_8_2016.pdf ja [Hyppylento-ohje](#), word (12.8.2016).

Tämä malliohje on päivitetty (6.5.2018) ja löytyy Laskuvarjotoimikunnan sivuilta kohdista "[Hyppylentotoiminta](#)" ja "[Oma-avallvonta](#)". Tätä malliohjetta kannattaa käyttää kerhon oman **Hyppylento-ohjeen (tai vastaan) tekemiseen ja/tai päivittämiseen**.

[Hyppylento-ohje](#), pdf (6.5.2018) ja [Hyppylento-ohje](#), word (6.5.2018).

8.3 NCO riskianalyysi ja riskirekisteri

Selitys ja viite: Trafín tiedote otsikolla [Laskuvarjohyppytoiminnan uudet pelisäännöt 12.1.2017](#). Siinä todetaan mm., että

Yleisilmailun uudet lentotoimintavaatimukset ([NCO](#)) tulivat voimaan 25.8.2016, ja uudet vaatimukset erityislentotoimintaan (NCO.SPEC) tulevat voimaan 21.4.2017. Trafi on laatinut osan NCO käyttöönottoon liittyen määräyspaketin (Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu), johon on koottu pienkoneiden ei-kaupalliseen lentotoimintaan liittyvät määräykset ja ohjeet. Näin uusien sääntöjen opiskelu helpottuu, kun kaikki tieto on yhdessä paikassa. [Ohjeeseen pääset tästä](#). [NCO-SPEC-osio aukeaa tästä](#).

Mikä muuttuu harrasteilmailun hyppylentotoiminnassa?

Keskeiset uudet vaatimukset ovat ilma-aluksen päällikön vastuu siitä, että ennen hyppylentotoiminnan aloittamista on tehty toiminnan riskien arviointi, ja sen pohjalta laadittu toimintaa varten tarkistuslista, jonka mukaisesti toiminta suoritetaan. Tarkistuslista on oltava mukana ja käytössä jokaiselle lennolla. Käytännössä riskienarvioinnin teko ja tarkistuslistan laadinta on järkevää tehdä kerhokohtaisesti hyppylentäjien ja hypääjien yhteistyönä hyödyntäen olemassa olevia ohjemateriaaleja. Käyttäjästävällisiä riskienarvioinnin malleja löytyy mm. Harrasteilmailun turvallisuusprojektin yhteydessä tehdystä [Turvallisen toiminnan mallista ilmailukerhoille \(TTM\)](#).

[NCO riskirekisteri - malli \(xlsx\) \(pdf\) TÄRKEÄ!](#)

Riskiarviointi ja sen tekeminen ovat yksi tärkeimmistä NCO:n mukanaan tuomista tehtävistä. Laskuvarjotoimikunnan verkkosivuilla ([Hyppylentotoiminta](#)) on esimerkki riskiarvioinnin pohjalta tehtävästä riskirekisteristä. Asiaan liittyvää lisämateriaalia löytyy myös Laskuvarjotoimikunnan verkkosivuilta pidettyjen koulutuksien materiaaleista.

- [Koulutuspäivä 22.4.2017 Oulu](#).
 - [Part-NCO-Osa1](#) (tallenne, salasana: oulusa22417)
 - [NCO-vyöt-MEL](#) (tallenne, salasana: oulusa22417)
 - [Lisähappi ja Ohjeistus](#) (tallenne, salasana: oulusa22417)
 - [NCO Simo Aro](#) (pdf).
- Katso myös: [Part NCO tempurata](#) (pdf).

Tiedonkulun varmistamiseksi riskirekisteri kannattaa laittaa kerhon tekemän Hyppylento-ohjeen version liitteeksi.

Riskiarviointi on ”jatkuva prosessi” ja sitä kannattaa tehdä yhdessä (lentäjät ja esim. turvallisuus- ja koulutus-päällikkö tai kerhon mahdollinen turvallisuusryhmä). Ts. ei riitä, että riskiarviointi tehdään kerran, **vaan se on käytännössä päivitettävä vuosittain ja myös jos kerhon toiminnassa (koneen varustus, toimintaympäristössä yms.) tapahtuu muutoksia.**

[NCO hypoksia checklist \(xlsx\)](#)

Laskuvarjotoimikunnan verkkosivuilla ([Hyppylentotoiminta](#)) on esimerkki myös hapen tarpeen tarkistuslistasta, jota voi käyttää apuna.

Erityislentotoimintaa koskevat säädökset voimaan 21.4.2017 (LT:n tiivistelmä)

Lentotoimintaa koskevaan komission asetukseen 965/2012 sisältyvien erityislentotoimintaa koskevan säännöksen NCO.SPEC soveltaminen Suomessa alkoi 21.4.2017. Myös hyppylentotoiminta katsotaan erityislentotoiminnaksi, ja on siten tämän säännöksen alaista toimintaa.

NCO.SPEC säätelee mm. turvavöiden käyttöä lentokoneessa. Lähtökohtaisesti kaikille lentokoneessa oleville tulee olla istuinpaikka ja turvavyö. Lisäksi turvavyö tulisi olla kiinnitettynä lennon kriittisissä vaiheissa, esimerkiksi lentokoneen oven ollessa auki. Laskuvarjohyppäämisen osalta määräys mahdollistaa kuitenkin poikkeamisen tästä, sillä edellytyksellä että tehtäväasiantuntijalla on mahdollisuus pitää jostain kiinni tai kiinnittää itsensä. Laskuvarjohyppääjä on nyt siis ilma-aluksessa ollessaan tehtäväasiantuntija. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi ei ole lähtenyt antamaan tulkintaansa siitä, mitä käytännössä tarkoittaa ”pitää jostain kiinni”.

Lisähapen käyttövaatimus muuttuu. Perussääntöhän on jo nykyään se, että lisähapetta tulee käyttää painekorkeuden ylittäessä 10.000 jalkaa yli 30 minuutin ajan ja aina, kun painekorkeus on yli 13.000 jalkaa (noin 3960 metriä). Uusi määräys kuitenkin mahdollistaa laskuvarjohyppääjille näiden korkeuksien ylittämisen siten, että ilman lisähapetta 13.000 jalan yläpuolella saa olla kuusi minuuttia ja 15.000 jalan yläpuolella kolme minuuttia.

Ennen hyppylentotoiminnan aloittamista on ilma-aluksen päällikön suoritettava riskiarviointi eli arvioitava toiminnan vaativuus määrittääkseen siihen liittyvät vaarat ja riskit sekä toimenpiteet riskien vähentämiseksi. Riskiarvioinnin perusteella on laadittava hyppytoiminnassa käytettävät tarkistuslistat, jotka tulevat olla jokaisella lennolla sekä lentäjän että tehtäväasiantuntijoiden saatavilla. Riskiarviointia ja tarkistuslistoja ei ole syytä tehdä jokaisen lentäjän toimesta erikseen vaan nämä olisi järkevää tehdä kerhon lentäjien ja hyppääjien yhteistyönä.

NCO.SPEC edellyttää myös, että tehtäväasiantuntijoille eli hyppääjille annetaan määrämuotoinen turvallisuusohjeistus. Sen tulee kattaa hyppytoimintaan liittyvät toimintamenetelmät ja hätätilanteissa käytettävät varusteet sekä menetelmät. EASA:n antama tarkentava ohjeistus määrittelee yksityiskohtaisesti ne asiat, jotka ohjeistuksen tulee sisältää. Suuri osa näistä asioista on jo toki kerhojen olemassa olevaa ohjeistusta, eli kaikkea ei tarvitse tehdä alusta alkaen.

Esimerkkiohjeistusta löytyy Laskuvarjotoimikunnan verkkosivuilta: [Hyppylentotoiminta](#).

8.4 NCO-tarkistuslistat

Selitys ja viite: Riskiarvioinnin pohjalta tehdään myös lentäjille tarkistuslista, joka pitää olla helposti saatavilla lennon aikana.

Laskuvarjotoimikunnan verkkosivuilla ([Hyppylentotoiminta](#)) on esimerkki tällaisesta. Vastaava tieto pitää tuki löytyä Hyppylento-ohjeesta tai vastaavasta sekä lentäjien pitää olla toimintatavoista tietoisia (= listojen tekeminen yhteistyössä). Listan voi laittaa myös Hyppylento-ohjetta vastaavan kerhon tekemän version liitteeksi.

- [NCO hyppylentotoiminta tarkistuslista -malli](#) (docx) ([pdf](#))

*Lisäksi ovat tietenkin olemassa normaaliin lentämiseen liittyvät tarkistuslistat, jotka ovat lentokone-, moottori- ja kerhokohtaisia. Niistä ei ole tarvetta esittää esimerkkejä, mutta koneessa operatiiviseen käyttöön la-
minoitujen versioiden lisäksi ne voidaan myös liittää kerhon Hyppylento-ohjetta vastaavaan ohjeeseen.*

LIITE 1: Riskien hallinta (*Turvallisen toiminnan malli ilmailukerhoille*)

TTM 21, riskienhallinnan malleja

Yksinkertainen malli pienelle organisaatiolle

- Yksinkertaisimman mallin kuvaus mahtuu A4-arkille

Voidaan laajentaa askeleittain lisäämällä osia

- Tapahtumien vakavuus ja todennäköisyys
- Riskien luokittelu
- Tehokkaimpien toimenpiteiden valinta
- Lähteistä löytyy lukuisia versioita.

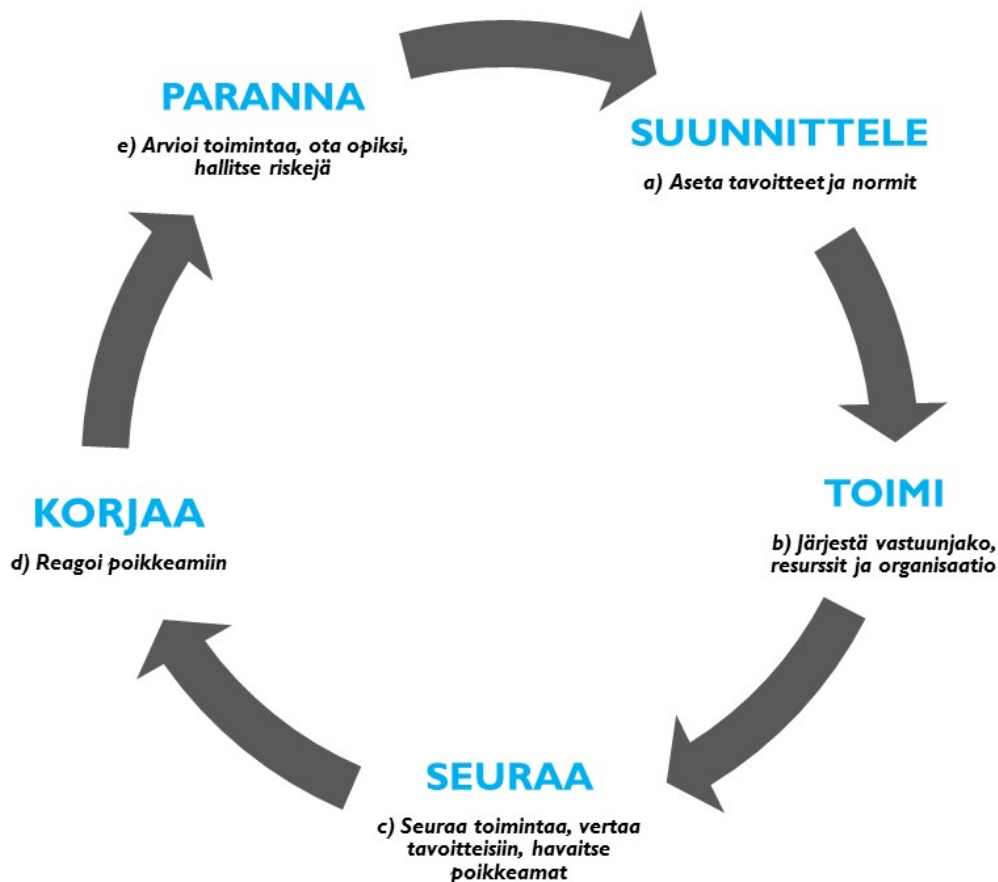
TTM 22, keskeiset riskit

Lentotoiminnan riskit laskuvarjohyppytoiminnassa

- Kuormaus ja nousuvaihe: lentokoneen väärä tai muuttuva painopiste, joka voi aiheuttaa lentokoneen hallinnan menetyksen
- Uloshyppyvaihe: hyppääjien väärä tai liiallinen liikkuminen koneessa erityisesti koneen takaosaan
- Laskuvarjohyppääjien tietoisuus lentotoiminnan riskeistä
- Lentäjien koulutus laskuvarjohyppytoimintaan
- Laskuvarjon tahaton aukeaminen uloshypyn aikana.

TTM 23, riskienhallinnan työpohjia

Työpohjia työskentelyyn.

LASKUVARJOKERHON OMAVALVONTA

Kerhokohtaisia erityispiirteitä ja tarkastuskohtia, jota ei ole tässä lomakkeessa huomioitu tai kerhossa jokin asia on toteutettu eri tavalla tai käyttämällä jotakin helpottavaa järjestelmää tai välineistöä:

Kerhossa käytössä olevia hyviä käytäntöjä ja tapoja:

PALAUTE (kalustolomakkeessa ei ole erikseen palauteosiota, vaan kirjoittakaa kaikki tähän)

Oliko ohjeistus alussa ja tarkastettavien kohteiden kohdalla riittävää tai jopa liian laajaa? Oliko kalustolomakkeen tapa toteuttaa ohjeet kootusti loppuun parempi vai huonompi? Olivatko ohjeet ymmärrettäviä? Oliko järjestys looginen? Miten ohjeistusta voisi kehittää?

Sujuiko mahdollisten puutteiden korjaaminen ja korjauskuittaukset hyvin? Miten asiaa voisi kehittää?

Riittikö innostusta kehittää ”Kerhokäsikirjaa”? Jos lisäsitte kansioon materiaalia, niin mitä?

Selkeyttikö omavalvonnan tekeminen ymmärtämään paremmin, miksi jokin asia on ohjeistettu, kuten on? Pitäisikö jotakin ohjetta/määräystä muuttaa, vähentää tai lisätä?

Mikä olisi paras tapa toteuttaa tarkastus (paperilomake, sähköinen lomake muistitikulla vai nettipohjainen lomake)?

Vapaamuotoista palautetta omavalvonnan tekemisestä ja materiaalin toimivuudesta:

KIITOS! 😊